भाडीतें अदव ग्री:

आ॰म ॥२८॥

॥ ॐ नमः श्रीसूर्याय ॥ ॥ शतानीक उवाच ॥ कथमादित्यमु

द्यन्तमुपतिष्ठेत्सना तनं ॥ एतन्मे ब्रूहि वि

प्रेन्द्र प्रपद्ये शरणं मव ॥ ॥ सुमन्तुरुवा

च ॥ इदमर्थं पुरा पृ ष्टः शंखचक्रगदाधरो एम

प्रणम्य शिरसा देव मर्जुनेन महात्मना ॥ कु २

रुक्षेत्रे महाक्षेत्रे प्रवृत्ते भारते रणे ॥ सीरिका देसमाश्रित्य ः

आदित्यं लोकपूजितं ॥ कृताञ्जलिपुटो भूत्वा पार्थश्चैवाब्रवी

दिदं ॥ ॥ अर्जुन उवाच ॥ ज्ञानं चैव धर्म्मशास्त्राणां गुह्याद्गुह्य

तरं हृतं ॥ मया कृत्स्नं परिज्ञातं वाङ्मयं सचराचरं ॥ सूर्यस्तु

तिमयं मासेव कुमर्हसि माधव ॥ भक्त्या पृच्छामि देवेश ः

कथयस्व प्रसादतः ॥ सूर्यभक्तिं करिष्यामि कथं सूर्यं प्र

पूजयेत ॥ तदहं श्रोतुमिच्छामि त्वत्प्रसादेन यादव ॥ ॥

आ॰ हृ॰
॥२५॥

श्रीभगवानुवाच॥रुद्रादिदेवतैःसर्वैःपृष्ठेनकथितंमया॥
वक्ष्येहंकर्म्मविन्यासंश्रूयतांपाण्डवयत्नतः॥अस्माकंयत्त्वयं
पृष्ठमेकचित्तोभवार्जुन॥तदहंसंप्रवक्ष्यामित्यादिमध्या
वसानकं॥ ॥अर्जुनउवाच॥नारायणसुरश्रेष्ठंपृच्छा
मित्वामहायशा॥कथमादित्यमुख्यंत्वंसुपासिष्टंसनातनं॥
॥ ॥श्रीभगवानुवाच॥साधुपार्थमहाबाहोबुद्धिमान

राम
२

सिपापरक्षिता॥यन्मांपृच्छस्युपस्थानंतस्यवित्तंविभावसोः॥सर्व
मंगलमांगल्यंसर्वपापप्रणाशनं॥स्तोत्रमेतन्महापुण्यंस॰
र्वोपद्रवनाशनं॥सर्वरोगप्रशमनंआयुर्वर्द्धनमुत्तमं॥३
अमित्रदमनंपार्थसंग्रामेजयवर्द्धनं॥वर्द्धनंधनपु॰
त्राणांआदित्यहृदयंशृणु॥यच्छ्रुत्वासर्वपापेभ्योमुच्यते॰
नात्रसंशयः॥त्रिषुलोकेषुविख्यातंनिःश्रेयसकरंपरं

आ. हृ
॥३०॥

॥देवदेवं नमस्कृत्य प्रातरुत्थाय चार्जुन॥ विघ्नान्यनेकरू
पाणि नश्यंति स्मरणादपि॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सूर्य्यमा
राधयेत्सदा॥ आदित्यहृदयं दिव्यं जाप्यं तच्छृणु पाण्डव॥
॥ ॥ॐ अस्य श्री आदित्यहृदयस्तोत्रमंत्रस्य श्रीकृष्ण ऋषि
ः श्रीसूर्य्यो नारायणो देवता अनुष्टुप्छन्दः हरितहयरथं दि
वाकरं घृणिरिति बीजं ॐ नमो आदित्यायेति कीलकं मम

राम
२

ॐ

सकलमनोरथवाप्त्यर्थे जपे विनियोगः॥ ॥ॐ हृदया
य नमः॥ ॐ शिरसे स्वाहा॥ ॐ ह्रूं शिखायै वषट्॥ ॐ ह्रैं क
वचाय हुं॥ ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट्॥ ॐ ह्रः अस्त्राय फट्॥
॥ ॥अथ ध्यानं॥ ॐ रक्तांबुजासनमशेषगुणैकसिन्धुं
भानुं समस्तजगतामधिपं भजामि॥ पद्मद्वयाभयवरं
दधतं कराब्जैः॥ माणिक्यमौलिमरुणांगरुचिं त्रिनेत्रं॥ अ

आ·हृ ॥२१॥

ॐ तु मूर्ध्नि विन्यस्य ललाटे तु रविं विन्यसेत्॥ विन्यसेन्नेत्रयो
:सूर्यं कर्णयोश्च दिवाकरं॥ नासिकायां न्यसेद्भानुं मुखे वै
भास्करं न्यसेत्॥ पर्ज्जन्यमोष्ठयोश्चैव तीक्ष्णं जिह्वान्तरं न्य:
सेत्॥ सुवर्णरेतसं कण्ठे स्कन्धयोस्तिग्मतेजसं॥ बाह्वोस्तु
पूषणं चैव मित्रं वै पृष्ठतो न्यसेत्॥ वरुणं दक्षिणे हस्ते त्व
ष्टारं वामतः करे॥ हस्तावुष्णकरः पातु हृदयं तु गभस्तिना

राम ४

ना॥ उदरे तु यमं विद्यादादित्यं नाभिमण्डले॥ कट्यां तु वि
न्यसेद्धंसं रुद्रमूर्वोस्तु विन्यसेत्॥ जानोश्च गोपतिं न्यस्य स
वितारं तु जंघयोः॥ पादयोस्तु विवस्वन्तं गुल्फयोश्च दिवा
करं॥ बाह्यतस्तु तमोध्वंसी भगमभ्यन्तरं न्यसेत्॥ सर्वांगे
षु सहस्रांशु दिग्विदिक्षु भयं न्यसेत्॥ एवमादित्यवि
न्यासो देवानामपि दुर्ल्लभं॥ इदं भक्त्या न्यसेत्पार्थ स याभि

आ. हृ
॥३२॥

स्वतं गुल्फयोश्च दिवाकरं ॥ वाह्यतस्तु तमोध्वंसी भगम
भ्यंतरं न्यसेत् ॥ सर्वांगेषु सहस्रांशुं दिग्विदिक्षु भयं
न्यसेत् ॥ एवमादित्यविन्यासो देवानामपि दुर्लभं ॥
इदं भक्त्या न्यसेत्पार्थ स याति परमां गतिं ॥ कामक्रोध
कृतात्पापान्मुच्यते नात्र संशयः ॥ सर्पादपि भयं नैव
संग्रामेषु पथेष्वपि ॥ रिपुसंघट्टकालेषु तथा चोरस

हम
५

मागमे ॥ त्रिसंध्यं जपतो न्यासं महापातकनाशनं ॥ वि
स्फोटकसमुत्पन्नं तीव्रज्वरसमुद्भवं ॥ शिरोरोगं नेत्ररो
गं सर्वव्याधिविनाशनं ॥ कुष्ठव्याधिस्तथा दद्रुरोगाश्च वि
विधाश्च ये ॥ जपतस्तस्य नश्यंति भक्त्या शृणु तदर्जुन ॥ आ
दित्यमंत्रसंयुक्तमादित्यं भुवनेश्वरं ॥ आदित्यान्नापरो
देव आदित्यं परमेश्वरं ॥ आदित्यमर्चयेद्ब्रह्मा आदित्यं

आ॰ हृ
॥३३॥

मर्त्त्येषुध्रुवः॥यदादित्यमयंतेजोममतेजोनदर्जुन॥
आदित्यंयप्रपद्यंतिमायन्त्यंतेनसंश्रयः॥आदित्यहृ
दयंस्तोत्रंस्तवानामामनुत्तमं॥त्रिसंध्यंजपमानस्तुस्म
रेन्मयातुयोनरः॥नश्यंतितेवदारिद्र्यंजन्मजन्मानिचार्जु
न॥एतत्तेकथितंपार्थआदित्यहृदयंमया॥मुच्यतेसर्व
पापेभ्यःसूर्य्यलोकेमहीयते॥ॐनमोभगवतेतस्मैआ

राम

दित्यायनमोनमः॥आदित्यःसवितासूर्य्यःखगपूषागभ
स्तिमान्॥सुवर्णस्फटिकोभानुःस्फुरितोविश्वतापनः॥
हिरण्यगर्भस्त्रिशिरास्तपनोभास्करोरविः॥मार्त्तंडोपतिः
श्रीमान्कालरत्नश्चप्रतापवान्॥नमिश्रलाभगोहंसोनास
त्यश्चतमोनुदः॥शुद्धोविरोचनःकेशीसहस्रांशुर्म्महा
प्रभुः॥विवस्वान्पूषणोमृत्युर्म्मिहिरोतीव्रप्रतापवान्॥

आ॰ ह
॥३४॥

धर्म्मरश्मिः पगगंश्चवारर्यायो मित्रहातपा॥ दुर्व्विज्ञेयगतिः
शूरस्तेजोराशिर्म्महायशाः॥ भ्राभुष्विर्न्नंगदसौम्यो हव्यकव्य
प्रदायकः॥ अंशुमानुत्तमो देवो ऋग्यजुः साम एव च॥ हरि
दश्वस्तमोदारः सप्तसप्तिर्म्मरीचिमान्॥ अग्निगर्भोऽदितेः
पुत्रः शंभुस्तिमिरनाशनः॥ पूषा विश्वंभरो मित्रः सुव
र्णः सुप्रतापवान्॥ आतपी मंडली भानुस्तपनो विश्वतापनः॥

राम
७

कालविश्वो महातेजाः सर्व्वरत्नमयोद्भवः॥ अक्षरश्चाक्षरश्चै
व प्रभाकरदिवाकरौ॥ चन्द्रश्चन्द्रांगदः सौम्यो हव्यकव्यप्र
दायकः॥ अंगारको गदोऽगस्त्यो रक्तांगश्चांगवर्द्धनः॥ बुधो बु
द्धासनो बुद्धिर्बुद्धात्मा बुद्धिवर्द्धनः॥ बृहद्भानुर्बृहद्भासो बृ
हद्धामा बृहस्पतिः॥ शुक्लश्च शुक्लरेताश्च शुक्लांगः शुक्लभू
षणः॥ शनिमाञ्छनिरूपस्त्वं शनैर्गच्छति सर्व्वदा॥ अनादि

आ.हृ
॥३५॥ रूपस्तु आदित्योहिरण्य निर्यमः॥ भानुमान्भानुरूपस्तुः
स्वर्भानुभानुदीप्तिमान्॥ धूम्रकेतुर्महाकेतुसर्वकेतुर
नुत्तमः॥ तिमिराक्रादनः शम्भुस्त्वष्टामार्तण्ड एव चः॥
नमः पूर्वाय गिरये दक्षिणाय नमो नमः॥ तथापराय
गिरय उत्तराय नमो नमः॥ नमः पद्मप्रबोधाय नमो राम
द्वादशात्मने॥ नमो नमः सहस्रांशो आदित्याय नमो न ८

मः॥ नमो विश्वप्रबोधाय नमो भ्राजिष्णु विस्मवे॥ जोति
षे च नमस्तुभ्यं ज्ञानार्काय नमो नमः॥ प्रदीप्ताय प्रगल्भ
य सुगान्धाय नमो नमः॥ नमोङ्कार वषट्कार सर्वयज्ञ नमो
नमः॥ ऋग्वेदादि यजुर्वेद सामवेद नमोस्तु ते॥ नमो ह्य
ष्टकवर्गाय भास्कराय नमोस्तु ते॥ जयाय जयरूपाय ह
रिदश्वाय ते नमः॥ दिव्याय दिव्यरूपाय ग्रहानां पतये

आ.६
॥३६॥

नमः॥नमस्त्रैलोक्यनाथायभूतानांपतयेनमः॥नमस्ते
शुचयेनित्यंसर्वङ्कुरुकुलात्मने॥नमोकैवल्यनाथाय
नमस्तेजगदात्मने॥त्वंज्योतिस्त्वंद्युतिर्बुद्धात्वंप्रजास्त्वंप्र
जापतिः॥त्वमेवरुद्रोरुद्रात्मावायुरग्निस्त्वमेववह्निः॥यो
जनानांसहस्रेद्वेद्वेशतेद्वेचयोजनः॥एकेननिमिषा
र्द्धेनक्रममाननमोस्तुते॥अग्रतश्चनमस्तुभ्यंपृष्ठत

राम
७

श्चनमोनमः॥नमःसुरारिनाशायसोमसूर्याग्निचक्षुषे॥न
मोवेदायव्योमायसर्वमंत्रमयायचः॥अरुणोमाघमासेतुसू
र्य्योवैफाल्गुणेतथा॥चैत्रमासेतुवेदाङ्गोभानुर्वैशाखतापन
॥ज्येष्ठमासेतपेदिंद्रआषाढेतपतेरविः॥गभस्तिश्रावणेमा
सिभाद्रपदेतथा॥हिरण्यरेताश्वाश्विन्यांकार्त्तिकेचदिवाक
रः॥मित्रोमार्गशिरेमासेपौषेविष्णुःसनातनः॥पुरुषोत्त

आ· हृ
॥३७॥

मोक्षिकेमासेमानापदिकीर्त्त्यते॥ इत्येतेद्वादशादित्याकाश्य
पेयाः प्रकीर्त्तिताः॥ उग्ररूपामहात्मानस्तपन्तेविश्वरूपिण
॥ धर्मार्थकाममोक्षाणांमवेर्त्तंहेतवोनृपः॥ सर्वपापहरा
श्चैवआदित्यान्नृपः प्रपूजयेत्॥ एकधाद्वादशधाचैवशतश
सहस्रधा॥ तपन्तिविश्वरूपेनसंहरंतिसृजन्तिच॥ एषवि
ष्णुः शिवश्चैवब्रह्माचैवप्रजापतिः॥ महेन्द्रश्चरामहेन्द्रश्चयमो

राम
१०

वरुणएवच॥ नक्षत्रग्रहताराणामधिपोविश्वभावन॥ वा
युरग्निर्धनाध्यक्षोभूतकर्त्तास्वयंप्रभुः॥ एषदेवोहिदेवानांसं
हर्त्तारक्षकमाधाः॥ एषलोकानुकारश्चसप्तद्वीपाश्चसाग
रा॥ एषपातालोकाश्चदैत्यदानवराक्षसा॥ ॥ एषधा
ताविताचवीर्यक्षत्रंपरागतिः॥ यश्चसर्वप्रजानित्यंसः
र्वन्धयातिरश्मिभिः॥ यश्चवर्षलस्वधास्वाहाह्रींश्रींश्चः

आ॰ हृ पुरुषोत्तमः॥ सर्वदेवात्मको देवः सूक्ष्मो व्यक्तः सनातनः॥
॥३८॥ ईश्वरः सर्वभूतानां परमेष्ठी प्रजापतिः॥ कालात्मा सर्वभू
तात्मा सर्वलोमेसुखः॥ जन्ममृत्युजराव्याधिसंसारभयना
शनं॥ दारिद्र्यव्यसनः ध्वंसी श्रीमान्यातु दिवाकरः॥ वैकर्त्त राम
नो विवस्वांश्च मार्त्तण्डो भास्करो रवीः॥ लोकप्रकाशकः श्री ११
मान् लोकचक्षुर्महेश्वरः॥ लोकसाक्षी त्रिलोकेशः कर्त्ता हि

र्त्ता तमिस्रहा॥ तपन पावनश्चैव शुचिः सप्ताश्ववाहनः॥ ग
भस्तिहस्तो ब्रह्मण्यः सर्वदेवनमस्कृतः॥ आयुरारोग्यमै
श्वर्यं धनं वर्द्धनमं दिरे॥ यस्य प्रसादात्संतुष्टिरादित्यहृ
दयं पठेत्॥ इत्येतैर्नामभिः श्राद्ध आदित्यं ति नित्यशः॥ प्रा
तरुत्थाय कौन्तेय तस्य रोगभयं कुतः॥ पातकान्मुच्यते पा
र्थ व्याधिभ्यश्च न संशयः॥ एकसंध्यां द्विसंध्यां वा सर्वपापै

आ॰ हृ॰ ॥३५॥ ःप्रमुच्यते॥त्रिसंध्यंजाप्यमाणस्तुपक्षोच्चपरमंपदं॥य
द्दिवाकृतेपापंतदहःप्रतिमुच्यते॥यद्रात्र्याकृ
तेपापंतद्रात्रौप्रतिमुच्यते॥दद्रुस्फोटककुष्ठानिम
ण्डलानिविचर्चिका॥एचान्येदुष्टरोगाश्चअतीसाराद
योज्वराः॥जपमानस्यनश्यन्तिजीवेच्चशरदांशतं॥ राम
सम्वत्सरेणायदालस्यकृत्वंभवेत॥अमोघोपद्रवः १२

तिष्ठायामहोरात्रेनसंशयः॥पठित्वेदंपठंतेभक्त्यावारे
भानोर्महात्मनः॥प्रातःस्नानेकृतेपार्थएकाग्रकृतमानसः
सुवर्णंचक्षुर्भवतिनचार्थस्तुप्रजायते॥पुत्रवान्धनसंप
न्नोजायतेनिरुजःसदा॥आदित्यहृदयंपुण्यंसूर्य्यनामवि
भूषितं॥श्रुत्वाचनिखिलंपार्थसर्वपापैःप्रमुच्यते॥अतः
परतरंनास्तिसिद्धिकामस्यपाण्डव॥एतज्जपस्वकौन्तेय

आ.हृ
॥४०॥

नश्रेयोह्यवाप्नुयात्॥ आदित्यहृदयं पुण्यं पठेत्तु समाहि
ता॥ ज्वरग्रहात्मुच्यते पापान्नश्यन्ति रोगा प्रवदन्ति च॥ यद्दिदं शृणुय
न्नित्यं जपेद्वापि समाहि॥ सर्वपापविनिर्मुक्तात्मा सूर्यलोके
महीयते॥ अपुत्रो लभते पुत्रान् कुजन्माजन्मनाप्नुयात्॥ कुरो
गी मुच्यते रोगात् ऋष्याय पठेत्सदा॥ यस्त्वादित्यदिने पार्थ नो
भिमात्रोदके स्थितः॥ उदयाचलमारूढं भास्करं प्रणतः स्थितः

रम
१२

॥ जपते भानुसाभक्त्या शृणुयाद्वापि भक्तितः॥ स याति परमं
स्थानं यत्र देवो दिवाकरः॥ अमित्रदमनि पीडायदा कर्तुं सं
मारभेत्॥ तदा प्रतिकृतिं कुर्यात् छत्रोश्चरस्यापांशुना॥ आ
क्रम्य मम पादेन आदित्यहृदयं जपेत्॥ ॥ ॐ ह्रिमाली स्वाहा
॥ ॐ ह्रिमाली ह्रं स्वाहा॥ ॐ नीली ह्रं स्वाहा॥ ॥ त्रिभी श्चरो
गी भवती ज्वरी भवती पंचभिः॥ जपेत्तु सप्तभिः पार्थ रा

आ॰ ६ ॥४१॥

सप्तकान्तुमाविसेन॥सप्तसैनाभिभूतस्य विकारश्चगुणाः
एरञ्च॥गायतेनृत्यतेनग्न आस्फोटयतिधावति॥शिवाहतं
प्रकुरुते क्रन्दतेचपुनःपुनः॥एवंसंपीड्यते पार्थग्रहपि
स्वान महेश्वरः॥किंपुनर्मानुषःकश्चित्कोचाचारविवर्जितः
॥पीडितस्यचमद्देहोज्वरोभवतीदारुणः॥यदाचानुग्रहंत
स्यकर्तुमिच्छेत्शुभंकरं॥तदासलिलमादायजपेन्मंत्रमदं

एम ४

बुधः॥ॐनमोभगवतेतस्मैआदित्यायनमोनमः॥जयाय
जयभद्राय हरिदश्वाय तेनमः॥स्नापयेत्तेनमंत्रेण शुभं
भवतिनान्यथा॥अन्यथाचभवेद्दोषोनश्यतेनात्रसंशयः
स्नवसतेनिखिलंलोकः पूजाचैवतिवोधमे:॥उपलिप्य शु
चौदेशेनिपतितोयावतः शुचि॥हस्तंवाचतुरस्रंवा मण्डलं
गोमयेनतु:॥अष्टपत्रंलिखेत्पद्मं गायत्र्यामण्डला पूर्वपं

आ.६
॥४२॥

त्रैलिखेत्सूर्य्यमाग्नेयां तु रविं न्यसेत्॥ याम्यां चैव विवस्वंतं न
नैऋत्यां च भगं न्यसेत्॥ वारुणे वरुणं विद्याद्वायव्यां मित्रमेव
च॥ मध्ये तु भास्करं देवं धातृक्रमेणैव नमर्च्चयेत्॥ अनुष्ठानं
भवत्येवं क्रमेणैव समर्च्चयेत्॥ अतः परं प्रवक्ष्यामि सूर्य्य रम
कामस्य भारत॥ महातेजस मुत्थन्न प्रणामेन कृताञ्जलिः १५
॥ सकेशरशिमश्रानि करवीराणी पाण्डव॥ तिलतण्डुल

संयुक्तं कुशागन्धोदकेन तु॥ रक्तचन्दनमिश्रालि लाक्तावे
ताम्रभाजने॥ धृत्वा शिरसि तत्पात्रं जानुभ्यां धरणीं गतः॥ मं
त्रपूतं गुडाकेशं दद्यादर्घं गभस्तिने॥ ॥ ॐ ह्रीं घृणि हरि २
कदुरुकहृदयं सर्वार्थसाधनाय स्वाहा॥ ॐ आं आं ह्रां मः रश्म्
पनमः॥ ॐ ह्रूं मार्त्तण्डाय स्वाहा॥ ॐ आं वं वं वौ कायेन
र्थमनये स्वाहा॥ सर्वलोकाय सर्व्वार्थ स्वाहा॥ ॥नमोस्तु

आ.६
॥४३॥

सूर्य्यायसहस्ररश्मये॥ नमोस्तुवैश्वानरजातवेदसे॥ त्व
मेवार्घ्यंप्रतीगृह्णगृह्णदेवाधिदेवायनमोनमस्ते॥ न
मोभगवतेतुभ्यंनमस्तेजातवेदसे॥ दत्तमर्घ्यंमयाभानो
त्वंगृहाणनमोस्तुते॥ एहिसूर्य्यसहस्रांशोतेजोराशेजगत्
पते॥ अनुकंपायमांभक्त्यागृहाणार्घ्यंनमोस्तुते॥ ॥ॐ
नमोभगवतेसूर्य्यायनमः॥ अक्षचनेजसेनमः॥ आदि

राम
१६

त्यायनमः॥ शिवायनमः॥ ॥आदित्यश्चशिवंविद्याच्छि
वमादित्यरूपिणां॥ उभयोरंतरंनास्तिआदित्यस्यशिवस्य
च॥ एतदिक्षाम्यहंकर्तुंप्रभोवैदिवाकर॥ यत्रव्यासान
धत्तेव्याधिभ्योनभयंकचित्॥ उदयेब्रह्मरूपस्तुमध्याह्ने
तुमहेश्वरः॥ अस्तमानेस्वयंविष्णुस्त्रयीरूपीदिवाकर॥
नमोभगवतेतुभ्यंविष्णवेजातवेदसे॥ ममार्घ्यंप्रतिगृ

आ॰ ६
॥४४॥

त्वं देवदेवं नमोस्तु ते ॥ हिमघ्नाय रं तमोघ्नाय रक्षोघ्नाय
नमो नमः ॥ अकृतघ्नाय देवाय तस्मै सूर्यात्मने नमः ॥ हरि
तहयरथं दिवाकरं तं कनकमयाम्बुजरेणुपञ्जरं ॥ प्रति
दिनमुदयेन वन्दनं वन्द्यं नमस्ये मिहिरस्य रेतसं ॥ जयो ज
यश्च विजयो जितप्राणो जितश्रमः ॥ नमो जयो जितक्रोधो
वाजिनः सप्तकीर्तिताः ॥ न नक्षत्र बालावा घन्नेत्राधि भ्यश्च भ

रा॰ म॰
१७

भयं न च ॥ न नागेभ्यो भयं चैव न च भूत भयं क्वचित् ॥ अ
ग्निशत्रुभयं नास्ति पार्थिवेभ्यस्तथैव च ॥ दुर्गान्तरेते
घोरां प्रजाश्च लभते पशून् ॥ सिद्धिकामो लभेत् सिद्धिः कन्या
काम स्तु कन्यका ॥ एतत्पठति कौन्तेय भक्तियुक्तेन चेत
सा ॥ अश्वमेधसहस्रस्य वाजपेयशतानि च ॥ कन्याकोटि
सहस्रस्य दत्तस्य फलमाप्नुयात् ॥ इदमादित्यहृदयं यो धी

आ·हृ तेसप्तकंनरः॥ सर्वपापविशुद्धात्मासूर्य्यलोकेमहीयते॥
॥४५॥ नास्त्यादित्यसमोदेवोनास्त्यादित्यसमागतिः॥ ब्रह्मघ्नोभवा
निहुश्यंत्रविशुध्यन्तिसूतिः॥ गवांसतसहस्रस्यसम्यग्दत्ते
नयत्फलं॥ नत्फलंलभतेनित्यंश्रुत्वातातास्त्रोत्रियोरवेः॥ मो रा म
धितेसूर्य्यहृदयंसकलंसुफलंभवेत्॥ अष्टानांब्राह्मणानां १८
चलिखित्वाचसमर्पयेत्॥ ब्रह्मलोकमवाप्नोतिचयत्रदेवाः

नुष्येष्वपि॥ जायतेमानुषेचापिजातिस्मरतामाप्नुयात्॥ अजा
यलोकत्रयपावनायसर्वात्मनेगोपतयेवृषाय॥ सूर्य्याय
सर्वप्रलयांतकायनमोमहाकारुणिकोत्तमाय॥ विवस्वते
ज्ञानभृतांतरात्मनेजगत्प्रदीपायजगद्धितैषिणे॥ स्वयं
भुवेदीप्तसहस्रचक्षुषेसुरोत्तमायामिततेजसेनमः॥ सु
रैरनेकैःपरिसेवितायहिरण्यगर्भायहिरण्मयाय॥ म

आ॰ हृ॰
॥४६॥

हात्मने मोक्षप्रदाय नित्यं नमोस्तु ते वासरकारणाय ॥ आदि
त्यस्त्वर्चितो देवैरादित्यः परमं पदं ॥ आदित्यो मातृकाभूत्वा च
द्दित्यो वाप्य यं जगत् ॥ आदित्यं पश्यते भक्त्या स नो पश्यति मा
नरा ॥ ब्रह्मा विष्णु रुद्रश्च स्तुयं च नमोस्तु ते ॥ नमस्ते विश्वेजगदे
कचक्षुषे जगत्प्रसूति स्थिति नाशहेतवे ॥ त्रयीमयाय त्री॰
गुणात्मधारिणे विरिंचिनारायणशंकरात्मने ॥ यस्योदये॰

राम
२९

नेह जगत्प्रबुद्ध्यते प्रवर्त्तते चाखिलकर्मसिद्धये॰ ॥ ब्रह्मेन्द्र
नारायणरुद्रवंदितैः सनः सदा यच्छतु मंगलं रविः ॥ नमोस्तु
सूर्याय सहस्ररश्मये सहस्रशाखान्वितसंभवात्मने ॥ सह
स्रयोगोद्भवभावभागिने सहस्रसंख्यायुगधारिणे नमः ॥ य
न्मण्डलं दीप्तिकरं विशालं रत्नप्रभं तीव्रमनादिरूपं ॥ दारि
द्र्यदुःखक्षयकारणं च पुनातु मां तत्सवितुर्वरेण्यं ॥ यन्म

आ.६
॥४७॥

ण्डलंदेवगणैःपूजितंविप्रस्तुतिभावनमुक्तिकोविदं ॥ त
देवदेवप्रणामामिसर्वदापुनातु° ॥ यन्मण्डलंज्ञानघनंत्व
गम्यंत्रैकोलोपूज्यंत्रिगुणात्मरूपं ॥ समस्ततेजोमयदि
व्यरूपीरणपुनातु° ॥ यन्मण्डलंव्याधिविनाशदक्षंयदृ
ग्यजुःसामसुसंप्रगीतं ॥ प्रकाशितंयेनचभूर्भुवःस्वपुनातु
° ॥ यन्मण्डलंवेदविदोवदन्तिघमर्भसुरसिद्धयक्षाः ॥ य

राम
२०

योगिनोयोगयुजांचिसंघाःपुनातु° ॥ यन्मण्डलंसर्वजनेषु
पूजितंज्योतिश्चकुर्यादिहमर्त्यलोके ॥ यत्कालकालादिम
नादिरूपंपुनातु° ॥ यन्मण्डलंविष्णुचतुर्मुखाख्यंयदक्ष
रंपापविहृद्दक्षं ॥ यत्कल्पकल्पक्षयकारणञ्चपुना
तु° ॥ यन्मण्डलंविश्वसृजाप्रसिद्धं ॥ यस्मिन्जगत्संहर
तेखिलञ्चपुनातु° ॥ यन्मण्डलंसर्वगतस्यविष्णोरात्मा

आ॰ ई
॥४८॥

परंधामविशुद्धतत्त्वं।सुक्ष्मान्तरैर्योगरतैः प्रसिद्धं पुनातु
॰।यन्मण्डलंवेदविदोवदन्तिगायन्तियच्चारणसिद्धसंः
घा।यन्मन्त्रिणोमन्त्रविदस्मरन्तिपुनातु॰।यन्मण्डलं
ब्रह्मविदोपगीतंयद्योगिनांयोगयथानुगम्यं।तंदेववंदे
वंद्यंप्रणमामिसूर्यंपुनातु॰।ध्येयः सदासवितृमण्डलमध्य
वर्त्तिनारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः।केयूरवान्मक

राम
२१

रकुण्डलवान्किरीटिहारीहिरण्मयवपुर्धृतशंखचक्र
ः।श्रीमंत्स्वचक्रेरविमण्डलेस्थितंकुशेशयाक्रान्तमनन्त
मच्युतं।भजामिबुद्ध्यातपनीयमूर्त्तिंसुरोत्तमंचित्रविभू
विभूषणोज्वलं।वंदेवेदांगधारीहंदिव्यदीप्तिकरंपरं
।रक्तोघ्रस्कवर्णांचसंकारकोदयं।।एकचक्ररथोयः
स्यहिंसंकनकभूषितं।।समेभवतुसुप्रीतः पद्महस्तोदि

आ. ई
॥४६॥

वाकरः॥ आदित्यंप्रथमंनाम द्वितीयंच दिवाकरं॥ तृ
तीयंभास्करंप्रोक्तं चतुर्थंच प्रभाकरं॥ पंचमंतु सह
स्रांशो षष्ठंचैव त्रिलोचनं॥ सप्तमं हरिदश्वंच अष्टमं
तु विभाकरं॥ नवमं दिनकरंप्रोक्तं दशमं द्वादशात्मकं ॥ राम
॥ एकादशं त्रिमूर्त्तिश्च द्वादशं सूर्यमेवच॥ द्वादशा २२
दित्यनामानि प्रातःकाले पठेन्नरः॥ दुःस्वप्नं नश्यते तस्य स

र्वदुःखंच नश्यति॥ दद्रुकुष्ठहरंचैव सर्वकामप्रवर्द्धकः॥ य
ः पठेत्प्रातरुत्थाय भक्त्या नित्यमिदं नरः॥ सौख्यमायुस्तथारो
ग्यं लभते मोक्ष एवच॥ अग्निमीडे नमस्तुभ्यं इषेत्वोर्जे स्वरू
पिणे॥ अग्नमायाहि वीतस्त्वां नमस्ते ज्योतिषां पते॥ शन्नो दे
वी नमस्तुभ्यं जगच्चक्षुर्नमोनमः॥ पद्मासनः पद्मकरः पद्म
गर्भसमद्युतिः॥ सप्ताश्वरथसंस्थश्च द्विभुजात्मा सदा रविः

आदित्यस्यनमस्कारंयेकुर्वन्तिदिनेदिने॥जन्मान्तरसहस्रेषु
दारिद्र्यंनोपजायते॥नमोधर्मविधानायनमस्तेकृतसाक्षिणे
॥नमःप्रत्यक्षदेवायभास्करायनमोनमः॥उदयगिरिमुपे
तंभास्करंपद्महस्तंसकलभुवननेत्रंरत्नहारायमेयं॥तिमि
रकरिमृगेन्द्रंबोधकंपद्मनीनांसुरवरभिवन्द्यंसुन्दरंविश्वरूपं
॥६६॥ ॥इतिश्रीभविष्यपुराणेश्रीकृष्णार्जुनसंवादेआ

दित्यहृदयंनामस्तोत्रंसंपूर्णम्॥ ॥ॐ॥ ॥ॐ॥
सम्वत्१००२सालमितिपौषसुदि१रोजभू शुभमम्॥ ॥

[illegible]

[illegible]

शु.सू.
॥५२॥

ॐ नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥ ॥ सुमन्तु
रुवाच ॥ माघेमासि सितेपक्षेसप्तम्यां कुरुनन्दनः ॥ नि
राहारो रविं भक्त्या पूजयेद्विधिनानृप ॥१॥ पूर्वाह्णेनज
प्यं देवदेवस्य पुरतः स्थितः ॥ शुद्धैकाग्रमनो राजन् जि ॥राम॥
तक्रोधो जितेन्द्रियः ॥२॥ शतानिक उवाच ॥ केन मन्त्रे ॥१॥

णाजप्तेन दर्शनं भगवान् व्रजेत् ॥ स्तोत्रेणाथवा विप्र वि
नोत्तमेकथयस्वमे ॥३॥ सुमन्तुरुवाच ॥ स्तुनानामः
सहस्रेण यदा भक्तिमनाम्यया ॥ नदामेदर्शनंतातःशा
क्षाद्देवो दिवाकरः ॥४॥ शतानीक उवाच ॥ नाम्नां सहस्रंश्रो
तुमिच्छामि ते द्विज ॥ येन से दर्शनं यातः शोसा

गु.र.
॥५३॥

देवो दिवाकरः ॥५॥ तुमेनं स्तुत्वा च ॥ सर्वमङ्गलमंगल्यं
सर्वपापप्रनाशनं ॥ स्तोत्रमेतन्महापुण्यं सर्वोपद्रव
नाशनं ॥६॥ न न दलिभयं किंचित् विघ्नदं नेन न शाम्यति
॥ ज्वरादिमुच्यते राजन् स्तोत्रस्मिन् पठिते नरः ॥७॥ ॥राम॥
असेवरोगाः शाम्यंति पठनः श्रवणेन तथा ॥ सम्य ॥२॥

क्तेन यथाकामाः सर्व एव यथेप्सिताः ॥८॥ पसन्नदादिन
श्रुत्वा संग्राममं प्रविशेन्नरः ॥ स जित्वा समरे शत्रुनभ्येति
गृहमक्षतः ॥९॥ वंध्यानां पुत्रजननं भीतानां भयनाश
नं ॥ भूतिकारि दरिद्राणां कुष्ठिनां परमौषधं ॥१०॥ बा
लानां चैव सर्वेषां ग्रहरक्षो निवारणं ॥ पठेदेनं द्वियो

गु॰ दु ॥५४॥

तानंतूतस्श्रेयः परमाप्नुयात् ॥११॥ स सिद्धः सर्व्वसंकल्पः सु
खमत्यन्तमश्नुते ॥ धर्म्मार्थिभिर्द्धर्म्मलब्धो सुखाय च सु
खार्थिभिः ॥१२॥ राज्यापराज्यकामैश्च पठितव्यमिदं न ॥राम॥
रैः ॥ विद्यावहं तु विप्राणां क्षत्रियाणां जयावहं ॥१३॥ ध ॥३॥
नावहं तु वैश्यानां शूद्राणां धर्म्मवर्द्धनं ॥ पुं एव नाप

धनामेनदवनीतिन संशयः ॥१४॥ नष्टराज्यश्वन् पश्चेष्ट
प्नुयात्मात्मा उवीतिते ॥ नाम्नां सहस्रं विष्णोर्नं देवदेवस्य
भास्वत ॥१५॥ ॐ अद्येः सर्व्वरोगनिवृत्ति सकलभया
भावप्राप्तिपूर्व्वक परमविभूतिप्राप्तिकामो भानोर्णां
नाम्नां सहस्रमहं पठिष्ये ॥ रक्तां वुजासनमशेषगुणैक

शु.स
॥५५॥

सिंधुःमानुंसर्वजगतामधिपंभजामि॥ पपद्मयाभ
पवरांदधतंकराब्जै॥ मौलिकामौलिमरूणांहृविरंचि
स्तोत्रं॥ १७॥ ध्यान॥ ॐ विश्वविद्विश्वजित्कर्त्ता विश्वा ॥राम॥
त्मा विश्वतोमुखः॥ विश्वेश्वरो विश्वयोनिर्नियतात्मा ॥४॥
जितेंद्रिय॥ १८॥ कालाश्रयः कालकर्त्ता कालमहाकाल

नाशनः॥ महायोगी महाबुद्धिर्महात्मा सुमहाबल॥ [illegible]
प्रभुर्विभुर्भूतनाथो भूतात्मा भुवनेश्वरः॥ भूतभव्योद्भ
वितात्मा भूतान्तकरणः शिवः॥ १९॥ शारण्यः कमलान
न्दो नंदनो नन्दिवर्द्धिनः॥ वरण्यो वरदो योगी सुसंस्तु
तः प्रकाशनः॥ २०॥ प्राणयानः परः प्राणः प्रीतात्माप्रय

शु.स
८
॥ ५६ ॥

नः प्रियः ॥ नदः सहस्रपान्माक्षः दिव्यकुंडलमंडितः
ह्र ॥ अर्धंगधारी वीरात्मा शविनावाशुवाहनः ॥ समा
हितमनिर्वाणा विधाना कृतमंगल ॥ २२ ॥ कपर्दीक
लकृदुद्रः सुमनाधर्मवत्सलः ॥ समाधुको विप्रका
त्मा कृतान्मा कृतिनांवरः ॥ २३ ॥ अविविक्तवपुःश्रेष्ठो

॥ राम ॥
॥ ५ ॥

महायोगी महेश्वरः ॥ कान्तः कामारिरादित्यो नियतात्मा
निराकुलः ॥ कामः कारुणिकः कर्त्ता कमलाकरबोधनः ॥
सप्तद्वाग्निरचिन्त्यात्मा महाकारुणिकोत्तमः ॥ २५ ॥ संजी
वनो जीवनाथो जयो जीवो जगत्पतिः ॥ अजयो विश्वनील
यो संविभागी हृतध्वजः ॥ २६ ॥ त्वषाकपिः कल्पकर्त्ता कल्प

शु· स

॥५८॥

चक्रकरणो रविः॥ एकचक्रो रथो मौनी सुरथो रथिनां वरः
अक्रोधनो रश्मिमाली तेजोराशिर्विभावसुः॥ दिवकृद्
नेकदेवो देवदेवो दिवस्पतिः॥ दिननाथो हरो होना(
दिव्यवाहुर्दिवाकरः॥ पद्मो पद्मपतिः पूषा स्वर्णरेताः
परावरः॥ परापरं ज्वलरणिः रश्मिमालि मनोहरः॥ प्राज्ञ

॥राम॥
॥६॥

प्रजापतिः सूर्यः सविता विष्णुरंशुमान्॥ सदागतिर्गन्ध
वहो विहितो विधिराशुगः॥ पतङ्गः पतगः स्थाणुर्विह
गो विहगो वरः॥ हर्यश्वो हविताश्वश्च हरिदश्वो जगत्प
तिः॥ त्र्यंवकः सर्वदमनो भावितात्मा भिषग्वरः॥ आलो
कः कृल्लोकनाथो लोकालोकनमस्कृतः॥ लोककल्या

शु· ह·
॥५८॥

लको वह्निरनलः संभ्रान्तो पराः॥ विरोजनो विरूपाक्षः स
हस्राक्षः पुरंदरः॥ सहस्ररश्मिर्मिहिरो· विविधाश्च रत्नभूष
णः॥ खगः प्रनष्टनोधन्यो· ह्यगो वाग्विशारदः॥ श्रीमाण
शिशिरो वाग्मी· श्रीपतिः श्रीनिकेतनः॥ श्रीकंठ श्रीधरः ॥ राम ॥
श्रीमान् श्रीनिवासो वसुप्रदः॥ कामचारि महामाया· महे ३७॥

त्तो विदिनाशयः॥ नीर्थः क्रियावान् सुनयो· विभवो भक्तिव
त्सलः॥ कीर्त्तिः कीर्त्तिकरो नित्यः कुंडलीकवचीरथी॥ हिरं
ण्यरताः सप्ताश्वः प्रयतात्मा परन्तपः॥ बुद्धिमाणमरश्रेष्ठो
रा विष्णुः याकशाशनः॥ समुद्रोधनदो धाता· मांधाता क
ल्मलापहः॥ नमोध्वान्तहा वह्निहोतान्तकरणो गुहः॥

सु. स. ॥५६॥

मशुमान्नव्ययनानंदो भूतेशः श्रीमनांवर ॥ त्रिनोदिनो(
निवरथः सुरेशः सुरपू जितः ॥ अजितो विजयोजेताजं
गमः स्थावरात्मकः ॥ जीवानंदो नित्यगामी. विजेताविज
यप्रदः ॥ पर्जन्योग्निः स्थितिः स्थेयः स्थविरानुनिरंजनः
॥ प्रद्योतनो रथारूढः सर्वलोकप्रकाशकः ॥ ध्रुवो मेधी

॥राम॥
॥ ७ ॥

महावीर्यो हंसः संसारतारकः ॥ सृष्टिकर्त्ता क्रियाहेतुर्मा
र्तण्डो मरुतां पतिः ॥ मरुत्वान् दहनस्त्वष्टा भगो भार्गोर्य
माकपिः ॥ वरूणांशो जगन्नाथः कृतकृत्यः सुलोचनः ॥ वि
वस्वान् भानुवान् कार्य्यकारणं तेजसां निधिः ॥ असंगगा
मीतिग्मांशुर्घर्मांशुर्दीप्तदीधितिः ॥ सहस्रदीधितिर्ब्रध्न

श्री·रा·
॥६०॥

ःसहस्रांशुर्दिवाकरः॥गभस्तिपाणिर्दीधितिमान्‌ःस्रग्वि
माणानुलद्युतिः॥भास्करःसुरकार्यज्ञःसर्वज्ञस्तीक्ष्ण
दीधितिः॥सुरज्येष्ठःसुरपतिर्बहुज्ञोवचसांपतिः॥
तेजोनिधिर्बृहत्तेजो·बृहत्कीर्तिर्बृहस्पतिः॥अहिमा
नूर्जितोधीमानामुक्तःकीर्तिवर्द्धनः॥महावैद्योगण

॥राम॥
४२

६१

पतिः·गणेशोगणानायकः॥तीव्रःप्रतापनस्तापी·ताप
नोविश्वतापनः॥कार्तस्वरोहृषीकेशःपद्मानन्दोभिन
न्दितः॥पद्मनाभोऽमृताहारःस्थितिमान्केतुमान्नभ
ः॥अनाद्यन्तोऽच्युतोविश्वो·विश्वामित्रोघृणीविराट्॥
आमुक्तकवचोवाग्मी·कंचुकीविश्वभावनः॥अनिमि

सू. स.
।।६१।।

नमतिर्भेदकः द्वारं एपः सर्वतोमुखः ।। विगाहिरेणुरसह
ःसमायुक्तः समाकर्तुः ।। धर्मकेतुर्द्धर्मरतिः संहर्त्ता सं
यमोयमः ।। प्रणतार्तिहरो मायः सिद्धिः कार्यो जये
श्वरः ।। नमो विगाहनः सत्योऽमितात्मा सुमनोहरः ।। हारी
हरिर्हरो वायुः ऋतुकालानलद्युतिः ।। सुखसेव्यो म

।।राम।।
।।१०।।

हातेजो जगतामनवकार बकारणं ।। महेन्द्राभिष्टुतस्तो
त्रं स्तुतिहेतुः प्रभाकरः ।। सहस्रकर आयुष्मान रोगः
सुखदः सुखी ।। व्याधिहा सुमुखः सौख्यं कल्याणं कल
तांवरः ।। आरोगकारणं सिद्धिर्वृद्धिर्बृहस्पतिः ।।
हिरण्यरेता आरोग्यं विद्वान् बुद्धो बुधो महान् ।। प्राण

शु॰ स॰
॥६२॥

वान् धृतिवान् धर्म्मो॰ धर्म्मकर्त्ताहविप्रदः॥ सर्व्वप्रियः
सर्व्वसहः सर्व्वशत्रुनिवारणः॥ प्राग्विधानतोद्योत
ः सहस्रकिरणः क्रती॥ केयूरभूषणोऽद्याशी॰ भाष्टि
तोभासनोऽनलः॥ दारणापनिहरोहोता खद्योतः खग
सत्तमः॥ सर्व्वद्योतो भवद्योतः सर्व्वद्युतिकरो मतः॥

॥राम॥
॥११॥

कल्याणः कल्याणकरः कल्पः कल्पकरः कविः॥ कल्याण
कृत्कल्पवपुः सर्व्वकल्याणभाजनं॥ ६०॥ शान्तिप्रिय
प्रसन्नात्मा प्रशान्तः प्रशमप्रियः॥ उदारकर्म्मा सुन
यः सुवर्च्चा वर्च्चसोऽनलः॥ वर्च्चस्वी वर्च्चसामीशस्त्रैलो
क्येशो वशानगः॥ तेजस्वी तेजसां वर्णी॰ वर्णाध्यक्षो व

शु. ८
॥ ६ ३ ॥

लिप्रियः ॥ परात्मा वेदनिलयस्तेजस्वी ब्रह्मनिःश्वनिः
आकाशगः शिघ्रगतिः शब्दगो गतिमान् खगः ॥ गोप
तिर्ग्रहहुः खवशो गोमानकः प्रभंजनः ॥ जनिता प्रजनं ॥ राम ॥
जीवः दीपः सर्वप्रकाशनः ॥ कर्मसाक्षी योगनीन्मोन ॥ १२ ॥
मलानसुरान्तकः ॥ रक्षोघ्नो विघ्नशमनः किरीटी प्र

समप्रियः ॥ मरीचीमाली सुमतिः कृतातिथ्यो विशेषकः
शिष्टाचारः शुभाचारः स्वाचाराचारतत्परः ॥ मन्दारो माठ
रो रेणुः क्षपापः पाक्षिको गुरुः ॥ अवशिष्टो विशिष्टात्मा
विधेयो ज्ञानशोभनः ॥ महाश्वेता प्रियो ज्ञेयः सामगो मोक्ष
दायकः ॥ सर्ववेदप्रगीतात्मा सर्ववेदालयो लयः ॥ वेदमू

शु.ह
॥६४॥

र्निष्चतुर्वेदो वेदभृद्वेदपारग॥क्रियावानस्थिरोजिष्णु
र्वरीयांश्च वरप्रदः॥ब्रह्मचारीव्रतधरो.लोकवंधुरलंकृ
तः॥अलंकारोक्षरोविद्यो विद्यावान्विद्विनाशयः॥७०
आकारोभूषणोभूष्यो.भूस्तुर्भवनप्रजिनः॥वक्रपाणि
र्वज्रधरःसुरेशोलोकवत्सलः॥शचीपतिर्महाबाहुःप्र

॥राम॥
॥१३॥

कृतिर्विकृतिर्गुणाः॥अंधकारोपहःश्रेष्ठोगुणावनौपु
णाहिकृत्॥अप्रमेयःसदायोगीनिरहंकारईश्वरः॥सु
भप्रदःशुभदोभाशुभकर्माशुभःप्रदः॥सत्यवान्श्रे
मिमान्वैर्णकारोहविर्दोऽनलः॥वलभद्रःफलदोवंधु
महिमान्वलिनांवलः॥अलंगोणागराजिंद्रःपद्मयो

बु. ष.
॥ ६५ ॥

निर्गोष्वरः सञ्चलसरस्मतु मैत्रा-कालचक्रप्रवर्त्तकः ॥ पद्मेश
णः यम वोनिः प्रभावानमरप्रभुः ॥ सुमूर्त्तिः सुमनः सोमो गो
विन्दोजगदादिजः ॥ पीनवासाः कृष्णवासा-दिग्वासा निछि
चोहरिः ॥ अनीडो नैकरूपात्मा स्कंन्दः परपुरंजयः ॥ शाक्ति
मान्नसरा ध्वम्भा स्वानू मोक्षहेतुरयो निजः ॥ सर्व्वेशा शिजि

॥ राम ॥
॥ २४ ॥

नादर्शी-दुःस्वप्नाशुभनाशनः ॥ मङ्गस्पकर्त्ता नरारिणि र्द्धगवा
नकेशवलापहः ॥ स्पष्टाक्षरो महामन्त्रो विशाखो यजनप्रि
य ॥ विश्वकर्म्मा महाशक्तिर्ज्योतिरीशो विहङ्गमः ॥ विव
स्वाणोदस्वईन्दुः प्रसहः प्रियदर्शिनः ॥ अश्विनो वेदनि
लयो वेदविद्धिद्विनाशयः ॥ प्रभाकरो जितरिपुः सुजनो

शु. स.
॥ ६६ ॥

कृष्णसारथिः ॥ कुवेरः सुरथः स्कन्दो महिनोभिमतो गुरुः ॥
ग्रहराजो ग्रहपतिः ग्रहनक्षत्रमण्डलः ॥ भास्करः सनता
नंदो नन्दनो नरवाहनः ॥ मंगलोथ मंगलवान् मंगलो
मंगलावहः ॥ मंगल्यं चारुचरितः शीर्णः सर्वजनोत्वनी
॥ चतुर्मुखः पद्ममाली पूतात्मा प्रणतार्त्तिहा ॥ अकिं

॥ राम ॥
॥ १५ ॥

चनुः सत्यसंधो निर्गुणो गुणवान् शुचिः ॥ संपूर्णः पुण्डरी
काक्षो विधेयो योगतत्परः ॥ सहस्रांशुः क्रतुपतिः सर्वस्वं
सुमतिः सुवाक् ॥ सवाहनो माल्यदामो कृताहारो हरिप्रि
यः ॥ ब्रह्मा प्रचेताः प्रथितः प्रतिमात्मा स्थिरात्मकः ॥ शामवि
न्दुः शतमखो गरीयानमलप्रभः ॥ धीरो महत्तरो विप्रः

गु· स·
॥ ६ ॥

गुरुरूपः गुरुतमो नमः ॥ विद्याराजो विराजोहि· विद्यावान् भूत
दक्षिणः ॥ अनिदर्प्पवपुः श्रीमान्· विपाप्मा बहुमंगलः सु
स्थितः सुरथः स्वर्गी· मोक्षाधारणिकेतनः ॥ निर्द्वन्द्वो द्वंद्व
हा सङ्गः सर्वगः सम्प्रकाशकः ॥ दयालुः सूक्ष्मधीः क्षांति
क्षेमा क्षेमस्थितिप्रियः ॥ ५० ॥ भूधरो भूपतिर्वक्तापवि

॥राम॥
॥१६॥

त्रात्मा विलोचनः ॥ महावराहः प्रियकृद्दामाभोक्ताभय
प्रदः ॥ धनुर्द्धरो धरोऽविभ्रमः विनिद्रो विविधासनः ॥ च
क्रवर्ती धृतिकरः संपूर्णोथ महेश्वरः ॥ विचित्ररथस
काकी सप्तसप्तिः परावरः ॥ सर्वोदधिः स्थितिकरः स्थि
तिः स्थेयस्थितिप्रियः ॥ निःकलः पुष्कलविभो वसुमान्

गु.स.
॥६८॥

वासवप्रियः ॥ वसुमान् वारसस्वामी वसुधानाथवसुप्रदः
॥ बलवान् ज्ञानवानन्त्यमोकारस्त्रिगुणसंस्थितः ॥ संकल्
पयोनिर्द्दिनकृद्भगवान् कारणावहः ॥ नीलकण्ठोऽध
नाध्यक्षः स्वधनुर्वेदः प्रियंवदः ॥ वषट्कारो हुतं होता स्वा ॥राम॥
हाकारो हुमाहुतिः ॥ जनार्द्दनो जनानन्दो नरो नाराय ॥७॥

णोऽद्युतः ॥ संदेहदर्पणो वायुरायुः सुरनमस्कृतः ॥
विग्रही विमलो विन्दुर्विशोको विमलद्युतिः ॥ ध्योनिनो
ध्यानतो विष्णुर्द्धिष्णुवान् वारिदो वसी ॥ घर्म्मदो हिमदो
होमः कृतवन्मासभाजितः ॥ सावित्रीभाविनो राजो वि
रतो विद्यणो विराट् ॥ सप्ताब्धिः सप्ततुरगः सप्तलोक

शु. स.

॥ ६६ ॥

नमस्कृतः॥ सपन्नोथजगन्नाथः॥ शोभनः प्रिय॥ १००॥ स
र्वात्मा सर्वकृन्नष्टिः सन्निमानुसन्मानी प्रियः॥ प्रमेधाने
विको मेधावी मधुसूदनः॥ अंघ्रिरागतिकारन्नो धूम
केतुः सुकेतनः॥ सुखी सुखप्रदः सौख्यं कांतिः कान्तिप्रि
यो मुनि॥ सन्तापनः संतपनः श्रीनपसन्तपसाम्पतिः॥

॥ राम ॥

॥ ८८ ॥

उत्तापतिः सहस्रांशुः प्रियकारी प्रियंकरः॥ प्रीतिर्विमन्यु
रंभघोः स्वजगञ्जगतां पतिः॥ जगन्नीनाद्रीतिमनाः सर्व
सर्वौसुहोऽवलः॥ सर्वगो जगदानन्दो जगन्नेता सुरारि
हा॥ श्रेयः श्रेयः स्करो ज्यायानन्नमोन्नमऽन्नमः॥ उन्नमो मे
रुमेयोथधारणो धरणीधरः॥ धाराधरो धर्मराजो ध

शु.म.
५७०॥

र्म्मो धर्म्मप्रवर्त्तकः ॥ रथाध्यक्षो रथपतिस्त्वरमाणोऽमि
तोऽनलः ॥ ऽजरोऽनुत्तरस्तापी नारापतिरपोपतिः ॥ प्रव
र्त्तकीर्त्तनः पुराणो हेतुर्लोकत्रयाश्रयः ॥ स्वयंभूस्तु विगता ॥राम॥
रिष्टो विशिष्टोऽन्तकृत्सुकर्म्मकृत् ॥ व्याधिप्रनाशनः क्षेमः ॥१९॥
शूरः सर्वजितां वरः ॥ एकनाथो रथाधीशः शनैश्चरपि

नाशिनः ॥ वैवस्वतगुरुर्मन्युर्द्धर्म्मनित्यो महाव्रतः ॥ प्रलं
बहारः शोवारी प्रयोतो तोयो निमानलः ॥१०॥ सन्तानकृत्प्रो
रोमं ज्ञो मन्त्रमूर्त्तिर्म्महाबलः ॥ सत्यस्थात्मा सुप्रियः शास्तु
र्म्मकृन्नाभिर्ध्वरेश्वरः ॥ संसारगतिविच्छेत्ता संसारार्णव
तारकः ॥ सप्तजीह्वः सहस्राचीरत्नगर्भोऽपराजितः ॥ ध

गु.स.
॥७१॥

र्म्मकेतुरमेयात्मा धर्म्माधर्म्मवरप्रद॥ लोकशाखी लोकगु
रुर्लोकेशश्चन्द्रवाहनः॥ धर्म्मरूपोऽस्त्रहस्तश्च धनुःपाणि
र्द्धनुर्द्धरः॥ पिनाकधृक्महोत्साहो.नैकमायो महासनः
॥ वीरशक्तिमतांश्रेष्ठः सर्व्वशस्त्रभृतांवरः॥ ज्ञानगम्यो ॥राम॥
दुराराधो. लोहिताङ्गोऽरिमर्द्दनः॥ खट्वाङ्गी धर्म्मदो ॥२०॥

निमो धर्म्मकृच्चित्रविक्रमः॥ भगवान्स्वार्म्मीश्वरन्तस्य
श्वरो नीललोहितः॥ एकोऽनेकस्त्रयीव्याघ्रः॥ सविता समि
तिंजयः॥ दशारंशुं धन्वानलो भीमः सर्व्वप्रहरणायुधः॥
अहर्न्नः परमेष्ठी च नाकपालि दिविस्थितः॥ वदान्यो
वासुकी वैद्य. आद्यपोथ पराक्रमः॥ द्वापरः परमोदार

गु·ह
॥८२॥ परमंब्रह्मवर्च्चवान्॥इन्दीवरनेत्रोमुकुटिपद्महस्तोहि
मांशुभूत॥स्मितप्रसन्नवदनःपद्मोदरनिभाननः॥
सायंदिवादिव्यवपुरनिर्देश्योमहारथः॥१२०॥महा
रथोमहानीशःशेषःसर्वरजस्तमः॥वनानलपत्रप्रतिमा ॥राम॥
विमर्द्दिनिर्गायःस्थितः॥अहिंमकंबन्धमनिरद्धनीयं ॥२१॥

रिमर्द्दन॥सर्वदोषनदोमोक्षोविहारिवकुह्नायकः॥वा
हराग्निहरोनाथोभगवान्सामगोव्ययः॥मनोहरवपुः
शुभ्रःशोभनःसुप्रभावनः॥सुप्रभःसुप्रभाकारःसुनेत्रो
णाअभांपतिः॥राजश्रीप्रियःशब्दकरोग्रहेशाश्चिमिराप
ह॥सेहिकेपरिपुर्द्देवोवरदोवरणायकः॥चतुर्भुजोमहा

सू·स·
॥७३॥

योगी योगीश्वरः पतिस्तथा॥ एतन्नामसहस्रं मे आख्यातं यन्मां त्वं प
रिपृच्छसि॥ नाम्नां सहस्रं सवितुः पाराशर्यो यदाह मे॥ धन्य
यशस्यमायुष्यं दुःखदुःस्वप्ननाशनं॥ बंधमोक्षकरं चैव ॥राम॥
भानोर्नामानुकीर्त्तनं॥ य इदं शृणुयान्नित्यं पठेद्वा प्र ॥२२॥
यतो नरः॥ अक्षयं सुखमन्नाद्यं भवेत्तस्यापतापिनं

नृपाग्नितस्करभयं व्याधिभ्यो न भयं भवेत्॥ विजयी च
भवेन्नित्यं श्रेयश्च परमाप्नुयात्॥ कीर्त्तिमान् शुभको द्व
कमलवनाद्योतनं कुर्वन्नेव॥ कालाकाराभ्रकाराणां नय
नितजगत्माभसध्वंसकल्पाः कल्याणं वः क्रियासुः किमलं
महश्चयेल्ल कराभास्करस्य॥ २॥ गर्भस्थब्धावाहृहानां शिख

शु·म
॥२४॥

ऋषिवशिनाश्च बनुसंपतंन॥ प्रारम्भेवासरस्य सुपर
निसमयवैकरूपालयैव॥ निष्पर्यासंप्रदत्ते त्रिभु
वनप्राङ्गणोपान्तुपुष्पानूष्याः नेसन्तधाय्यश्रमजमिव ॥राम॥
भूशांविभ्रमोत्रभपादाः॥ प्रभस्पन्दुन्तरीयान्विषिनम ॥२२॥
णिसमन्कीर्त्तवीनाहनीनान्·प्राग्जन्मूलन्तुन्यथाय

नेनतुनेनिम्मरोचीमरीचीनू॥ नेसांडीगपसद्यःकनाक्षि
ददशासादसालीवि॥ मालेस्वस्वन्तभादयंनोऽम्बरमम
लमलंनललंवोदिशंभु॥ न्यःकर्षेन्नाषधीशमुद्वीनरू
त्विभ्रवेनौषधीक्षोषिनाभा·॥ भास्वपावोद्भूतेनप्रथमभा
गाविद्वानूमुमुखीप्रियदर्शनेः॥ भवेदर्षशानातुष्पसर्व

सू. स.
॥७५॥

बाधाविवर्जितः॥ नाम्नां सहस्रमिदमेव नरः पठेद्यः प्रा
तः शुचिर्नियतमेव नुसन्समाधियुक्तः॥ दूरेण तं परिहर
न्ति सदैव रोगा भीताः सुपर्णमिव सर्वमहोरगेन्द्राः॥
१२१॥ ॥इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवा
दे सूर्य्यसहस्रनामसंपूर्णम्॥ सं ९९४ मिति [illegible]

॥राम॥
॥७४॥

गीतामाहात्म्यपुस्तक
सिंदा

श्रीगीता

॥६७॥

ॐ नमः श्रीगणेशाय ॥ ॥ ऋषय ऊचुः ॥ गीतायाश्चैव माहात्म्यं यथावत्सू
त नो वद ॥ पुराणे मुनिना प्रोक्तं व्यासेनश्रुतिनोदितं ॥१॥ ॐ ॥ सूत
उवाच ॥ पृष्टं वै भवभीरुभिर्महद्गोप्यं पुरातनम् ॥ शक्यते केनैव वक्तुं
गीतामाहात्म्यमुत्तमं ॥२॥ कृष्णो जानाति वै सम्यक् क्वचित्कुन्तीसु
तोऽर्जुनः ॥ व्यासो वा व्यासपुत्रो वा याज्ञवल्क्योऽथ मैथिलः ॥३॥ अन्ये श्रवणा

माहात्म्य १

तः श्रुत्वा लोके संकीर्त्तयन्ति च ॥ तस्मात्संकीर्त्तयाम्यद्य व्यासदेवाच्छ्रु
तं ॥४॥ सर्वोपनिषदो गावो दोग्धा गोपालनन्दनः ॥ पार्थो वत्सः
सुधीर्भोक्ता दुग्धं गीतामृतं महत् ॥५॥ सारथ्यमर्जुनस्यादौ कुर्व
न्गीतामृतं ददौ ॥ लोकत्रयोपकाराय तस्मै कृष्णात्मने नमः ॥६॥ सं
सारसागरं घोरं तर्त्तुमिच्छति यो नरः ॥ गीतानावं समारुह्य पारं याति सुखेन सः

श्रीगीता
मा
॥५८॥

खेन सः॥७॥गीतानामानं श्रुतं नैव·सदैवाभ्यासयोगतः॥सोऽश्वमिन्द्रति
मृतात्मा·यातिबालकहास्यतां॥८॥येश्रुत्वावेनि पठन्तीह·गीताशा
स्त्रमहर्न्निशम्॥नतेवैमानुषाज्ञेया·देवरूपानसंशयः॥९॥गीताज्ञा
नंश्रुतं ध्येयं·तस्मैःप्राहतमर्ज्जुनम्॥अत्नादश्नाभि ध्यायेद्ब्रह्मैव प्रति
पादितम्॥१०॥मोक्षस्थानं परं यत्र·मगुणां वाधनिर्ग्गुणाम्॥सोपि

महात्म्यः
॥२॥

नाशादेवैरेव·परंब्रह्माधिगच्छति॥११॥मलनिर्म्मोचनं पुंसां·गंगा
स्नानं दिने दिने॥सकृद्गीताम्भसि स्नानं·परंयत्रमनिर्गुणाः॥१२॥
गीतार्थ्यं नजानाति·पठनैर्नैवपाठनम्॥परस्मान्नश्रुतं ज्ञानं·नैव
श्रद्धा नभावना॥१३॥सएवमानुषेलोके·मनुजोब्रिजरादकः॥यावे
:गीतां नजानाति·कोधमस्ततस्मोजनः॥१४॥धिक्तस्यमानुषंज

श्रीगीता
॥ मा ॥
॥ ६५ ॥

मा. धिग्ज्ञानं च कुलीनताम् ॥ गीतार्थं न विजानाति नाधमस्तत्सम
मो जनः ॥ २५ ॥ धिक् शरीरं शुभं शीलं विभवं तद्गृहाश्रयम् ॥ गीताशा
स्त्रं न जानाति क्रोधमस्तत्समो जनः ॥ २६ ॥ धिग्प्रागल्भ्यं प्रतिष्ठां च
पूजा मानं महत्वतां ॥ गीताशास्त्रे रतिर्नास्ति सर्वं तस्य च निष्फलम् ॥
७ ॥ गीतागीतं न यज्ज्ञानं न तज्ज्ञानं शुभम्मतम् ॥ तन्मोघधर्मरहि

महात्म्य
॥ ३ ॥

हितं विदानेषु विगर्हितम् ॥ २८ ॥ धिक् तस्य ज्ञानमाचारं व्रतं निष्ठां त
पो यशः ॥ गीतायाः पठनं नास्ति नाधमस्तत्समो जनः ॥ २९ ॥ तस्माद्ध
र्ममयी गीता सर्वज्ञानप्रयोजिका ॥ सर्वशास्त्रमयी यस्मात् तस्माद्गीता विशि
ष्यते ॥ ३० ॥ यो धीते नित्यशो गीतां दिवारात्रौ यथार्थतः ॥ स्वपन् गच्छन् वदं
स्तिष्ठन् शाश्वतं मोक्षमाप्नुयात् ॥ ३१ ॥ शालग्रामशिलायां तु देवागारे च

श्री गीता
॥ ॥
११७-१॥

शिवालये तिर्थे नद्यां पठन्यत्तु वैकुण्ठं याति निश्चितम् ॥ २२ ॥ देवकीनन्द
नकृष्णो गीतापाठेन तुष्यति ॥ यथा न वेदै दानेन यज्ञतीर्थव्रतादिभिः ॥ २
३ ॥ गीताधीता च येनापि भक्तिभावेन चेतसा ॥ तेन वेदाश्च शास्त्राणि पु
राणानि च नितम्प्रि ॥ २४ ॥ योगीस्थाने [illegible] सिद्धपीठे शिष्याग्रे सत्सदः
भासु च ॥ यज्ञे विष्णोर्भ भक्ताग्रे पठन्याति परां गतिम् ॥ २५ ॥ गीतापाठ

महात्म्य
॥ ४ ॥

कं श्रवणं यः करोति दिने दिने ॥ क्रतवश्चाश्वमेधाद्याः कृतास्तेन सदक्षिणा
: ॥ २६ ॥ शृणोति नित्यं गीतार्थं कीर्तयच्च स्वयं पुमान् ॥ श्रावयेद्विष्णुभक्ता
य स याति परमां गतिम् ॥ २७ ॥ गीतायाः पुस्तकं नित्यं योर्पयेन्येव मा
दरान् ॥ विधिना भक्तिभावेन तस्य पुण्यफलं श्रृणु ॥ २८ ॥ दत्तानेन
धरा सर्वा यज्ञाश्चैव सदक्षिणा ॥ व्रतानि सर्वतीर्थानि दानानि विवि

श्रीगीता धानि च ॥ २९ ॥ भूतप्रेतपिशाचाद्या· नैव तत्र प्रविशन्ति हि ॥ अभिचारोद्भ
वं दुःखं· परेणापि कृतं च यत् ॥ ३० ॥ नोपसर्प्पन्ति तत्रैव· यत्र गीतार्चनं गृ
हे ॥ तापत्रयोद्भवा पीडा· नैव व्याधि भयं क्वचित् ॥ ३१ ॥ न शापं नैव पापं च महात्म्य·
दुर्गति नरकं न च ॥ देहपीडा घटे नैवः न च धूमो कदाचनः ॥ ३२ ॥ लो ॥ ५ ॥
क्लिदे परमानन्द· भक्तिरव्यभिचारिणी ॥ जायते सततं यत्र· गीताभ्य
११२·२ ॥

पू ॥ अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ॥ वृषाकपिरमे
यात्मा· सर्वयोगविनिःसृतः ॥ २६ ॥ वसुर्वसुमनाः सत्यः समा
त्मा सम्मितः समः ॥ अमोघः पुण्डरीकाक्षो· वृषकर्मा वृषाकृति ॥
२७ ॥ रुद्रो बहुशिरा बभ्रु· विश्वयोनिः शुचिश्रवा ॥ अमृतः शाश्वत
स्थाणु· वरारोहो महातपाः ॥ २८ ॥ सर्वगः सर्ववि द्भानु· विष्वक्से
नो जनार्दनः ॥ वेदो वेदविदव्यंगो· वेदांगो वेदवित्कवि ॥ २९ ॥

श्रीविष्णुः
॥ ८२ ॥

लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्म्माध्यक्षः कृताकृतिः ॥ चतुरात्मा चतुर्व्यू
हः चतुर्द्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ ३० ॥ भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्ज्जग
दादिजः ॥ अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः ॥ उपेन्द्रो वामन
: प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः ॥ अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा निय
मो यमः ॥ ३२ ॥ वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः अतीन्द्रि ॥ रामः ॥
यो महामायो महोत्साहो महाबलः ॥ ३३ ॥ महाबुद्धिः महावी ॥ ८ ॥

र्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः ॥ अनिर्द्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महा म
द्रिधृक् ॥ ३४ ॥ महेष्वासो महीभर्त्ता श्रीनिवासः सतां गतिः ॥ अनि
रुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदांपतिः ॥ ३५ ॥ मरीचिर्दमनो हंसः
सुपर्णो भुजगोत्तमः ॥ हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजाप
तिः ॥ ३६ ॥ अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः संधाता संधिमान् स्थिरः ॥ अ
जो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा ॥ ३७ ॥ गुरुर्गुरुतमो धाम

श्रीविष्णुः

सह॥

॥८२॥

धामः सत्यः सत्यपराक्रमः॥ निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पति
रुदारधीः॥३८॥ अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमा न्यायो नेता समीरणः॥ स
हस्रमूर्द्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात्॥३९॥ आवर्त्तनो निवृ
त्तात्मा संवृतः संप्रमर्द्दनः॥ अहः संवर्त्तको वह्निः रनिलो धर
णीधरः॥४०॥ सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः॥ राम:
सत्कर्त्ता सत्कृतिः साधुः जह्नुर्नारायणो नरः॥४१॥ असंख्येय ॥७॥

वृषाही वृषभो विष्णु वृषपर्वा वृषोदरः। वर्द्धनो वर्द्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः।

योऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः॥ सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः
सिद्धिदः सिद्धिसाधनः॥४२॥ शुद्ध्येकाक्षरो मंत्र वंशः शुभाक्ष
रः शुचिः॥ अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिंदुः सुरेश्वरः॥४३॥ औषधं
जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः॥ भूतभव्यभवन्नाथ पवनः पा
वनोऽनलः॥४४॥ कामहा कामकृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः
युगादिकृद्युगावर्त्तो नैकमायो महाशनः॥४५॥ अदृश्यो

ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः।

श्रीविष्णु॥ णाध्यक्षः महाशृंगःकृतांतकृत ॥ इष्टोविशिष्टःशिष्टेष्टःशिखं

HCH डीनहुषोवृषः ॥ ४६ ॥ क्रोधहा क्रोधकृत्कर्त्ता विश्वबाहुर्महीध

॥ ८३ ॥ रः ॥ अच्युतःप्रथितःप्राणःप्राणदोवासवानुजः ॥ ४७ ॥ अपांनि

धिरधिष्ठानमप्रमत्तःप्रतिष्ठितः ॥ स्कंदःस्कंदधरोधुर्य्यो वर

दोवायुवाहनः ॥ ४८ ॥ वासुदेवोबृहद्भानुःरादिदेवःपुरंदरः ॥ अ ॥ रामः ॥

शोकस्तारणस्तारःशूरःशौरिर्जनेश्वरः ॥ ४९ ॥ अनुकूलःश ॥ ६ ॥

तावर्त्तःपद्मीपद्मनिभेक्षणः ॥ पद्मनाभोरविंदाक्षःपद्मग

र्भःशरीरभृत ॥ ५० ॥ महर्द्धिऋद्धोवृद्धात्मा महाक्षोगरुडध्वजः ॥

अतुलःशरभोभीमःसमयज्ञोहविर्हरिः ॥ ५१ ॥ सर्वलक्षणल

क्षण्यो लक्ष्मीवान्समितिंजयः ॥ विक्षरोरोहितोमार्गो हेतु

र्दामोदरःसहः ॥ ५२ ॥ महीधरोमहाभागो वेगवानमिताश

नः ॥ उद्भवःक्षोभणोदेवःश्रीगर्भःपरमेश्वरः ॥ ५३ ॥ करणंकार

श्री विष्णु ॥ णं कर्त्ता विकर्त्ता गहनो गुहः ॥ व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानस्था
नदो ध्रुवः ॥ ५४ ॥ परर्द्धिः परमस्पष्टः तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः ॥ रामो
सह विरामो विरजो मार्गो नेयो नयो नयः ॥ ५५ ॥ वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो ध
॥ ८४ ॥ र्मो धर्मविदुत्तमः ॥ वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ॥
५६ ॥ हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः ॥ ऋतुः सुदर्श ॥ राम ॥
नः कालः परमेष्ठी परिग्रहः ॥ ५७ ॥ उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रा ॥ ३ ॥

मो विश्वदक्षिणः ॥ विस्तारः स्थावरः स्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम्
॥ ५८ ॥ अर्थोनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः ॥ अनिर्विण्ण
स्थविष्ठो भूः धर्मयूपो महामखः ॥ ५९ ॥ नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री
क्षमः क्षामः समीहनः ॥ यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां
गतिः ॥ ६० ॥ सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमं ॥ सुव्र
तः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत् ॥ ६१ ॥ मनोहरो जि

श्रीः

श्रीविष्णुः ॥ नैको धो· वीरबाहुर्विदारणः ॥ स्वापनः स्ववशो व्यापी· नैकात्
॥७०॥ त्मा नैककर्मकृत् ॥ ६२ ॥ वत्सरो वत्सलो वत्सी· रत्नगर्भो धने
॥८५॥ श्वरः ॥ धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी· सदसत्क्षरमक्षरम् ॥ ६३ ॥ अविज्ञाता
सहस्रांशु· विधाता कृतलक्षणः ॥ गभस्तिनेमिसत्त्वस्थः सिंहो
भूतमहेश्वरः ॥ ६४ ॥ आदिदेवो महादेवो· देवेशो देवभृद्गुरुः ॥ ॥रामः॥
उत्तरो गोपतिर्गोप्ता· ज्ञानगम्यः पुरातनः ॥ ६५ ॥ शरीरभूतभृ ॥२०॥

क्ता· कपींद्रो भूरिदक्षिणः ॥ सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित्पु
रुसत्तमः ॥ ६६ ॥ विनयो जयः सत्यसंधो· दाशार्हः सात्वतांप
तिः ॥ जीवो विनयिता साक्षिः मुकुंदोमितविक्रमः ॥ ६७ ॥ अम्भो
निधिरनंतात्मा· महोदधिशयोन्तकः ॥ अजो महार्हः स्वाभा
व्यो· जितामित्रप्रमोदनः ॥ ६८ ॥ आनंदो नंदनो नंदः सत्यधर्म्मा
त्रिविक्रमः ॥ महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः ॥ ६

श्री विष्णुः ॥

॥११५॥

॥८६॥

द्र॥ त्रिपदः स्त्रिदशाध्यक्षो· महाशृंगो कृतांतकृत॥ महावराहो
गोविंदः सुषेणः कनकांगदी॥ ७०॥ गुह्यो गभीरो ग हनो· गुप्तश्च
क्रगदाधरः॥ वेधाः स्वांगोजितः कृष्णो· दृढः संकर्षणोच्युतः॥
७१॥ वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनः॥ भगवान्भग
हानंदी· वनमाली हलायुधः॥ ७२॥ आदित्यो ज्योतिरादित्यः स
हिष्णुर्गतिसत्तमः॥ सुधन्वा खंडपरशु· र्दारुणो द्रविणप्रदः

॥ रामः ॥

॥११॥

॥७३॥ दिवस्पृक्सर्वदृग्व्यासो· वाचस्पतिरयोनिजः॥ त्रिसामा·
सामगः साम· निर्वाणं भेषजं भिषक्॥ ७४॥ सन्न्यासकृच्छमः श
ान्तो· निष्ठा शान्तिः परायणं॥ शुभांगः शांतिदः स्रष्टा· कुमुदः कु
वलेशयः॥ ७५॥ गोहितो गोपतिर्गोप्ता· वृषभाक्षो वृषप्रियः॥ अ
नवर्ती निवृत्तात्मा· संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः॥ ७६॥ श्रीवत्सवक्षाः
श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतां वरः॥ श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधि

श्री

श्रीविष्णुः

॥१२५॥

॥८॥

॥१२॥

:श्री विभावनः ॥ ७७ ॥ श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाँल्लोकत्रयाश्र
यः ॥ स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो· नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः ॥ ७८ ॥ विजि
तात्मा विधेयात्मा· सत्कीर्तिः छिन्नसंशयः ॥ उदीर्णः सर्वत
श्चक्षु· रनीशः शाश्वतस्थिरः ॥ ७९ ॥ भूशयो भूषणो भूति· र्वि
शोकः शोकनाशनः ॥ अर्चिष्मानर्चितः कुंभो· विशुद्धात्मा वि ॥राम॥
शोधनः ॥ ८० ॥ अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः ॥ का ॥१२॥

ज्ञेयेन्द्र न्यासा· इत्येवमाद्युपलक्षैः ॥ अन्ते विष्णु विधैः प्रीत्या· तुष्टानां भ
गवान्हरिः ॥ ८५ ॥ माहात्म्यमेतज्ज्ञानायाः सर्वं प्रोक्तं पुरातनम् ॥ गी
तान्ते पठते यस्तु· यथोक्तफलभाग्भवेत् ॥ ८६ ॥ गीतायाः पठनं कृत्वा·
माहात्म्यं नैव यः पठेत् ॥ वृथापाठफलं तस्य· श्रम एव भवेद्ध्रुवम् ॥ ८७ ॥
कृत्वा पठित्वा गीतां च माहात्म्यं यः शृणोति च ॥ तस्य पुण्यफलं

श्रीगीता

[illegible]

११४·५॥

लोके·भवेद्ध ननैवसंशितम्॥ ८५॥ ॐ ॥इतिश्रीवराहपुराणे·सूत
शौनकसम्वादे·श्रीगीतामहात्म्यंसम्पूर्णं॥ शुभमस्तुपाठकसन्देः॥
यदक्षरपदभ्रष्टं मात्राहीनंचयद्भवेत्॥ तत्सर्वंक्षम्यताञ्चाप·प्रसी
दपरमेश्वर॥ नेपालिसम्वत् १००२ मि ज्येष्ठमासे सितेपक्षे·प्रतिप
द्गुरुवासरे॥ गीतामहात्म्यलिखितं उत्तमराजशर्म्मणा॥ शुभमस्तु॥

रामजी

माहात्म्य

५३

श्रीविष्णुसहस्रनामः
श्रीविष्णुसहस्रनाम
प्रारम्भ॥ ॥ शुभम्॥
रामचन्द्रजीसरणः॥ ३॥

॥श्रीविष्णु॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वा

[redacted] धर्मानशेषेण पावनानि च सर्वशः ॥ युधिष्ठिरः शांतनवं ॥ २

॥७३॥ पुनरेवाभ्यभाषत ॥ १ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ किमेकं दैवतं लो

के· किंवाप्येकं परायणं ॥ स्तुवंतः कं कमर्च्चंतः प्राप्नुयुर्मान

वाः शुभं ॥ २ ॥ को धर्म्मः सर्वधर्म्माणां· भवतः परमो मतः ॥ किं ॥राम॥

जपन्मुच्यते जंतु· र्जन्मसंसारबन्धनात् ॥ ३ ॥ ॥ भीष्म उवाच ॥१॥

॥ जगत्प्रभुं देवदेव· मनंतं पुरुषोत्तमम् ॥ स्तुवन्नामसहस्रेण· पुरु

षः सततोत्थितः ॥ ४ ॥ तमेव चार्चयन्नित्यं· भक्त्या पुरुषमव्ययम् ॥

ध्यायन् स्तुवन्नमस्यंश्च· यजमानस्तमेव च ॥ ५ ॥ अनादिनिधनं वि

ष्णुं· सर्वलोकमहेश्वरं· ॥ लोकाध्यक्षं स्तुवन्नित्यं सर्वदुःखातिगो

भवेत् ॥ ६ ॥ ब्रह्मण्यं सर्वधर्म्मज्ञं· लोकानां कीर्तिवर्द्धनं ॥ लोक

नाथं महद्भूतं· सर्वभूतभवोद्भवं ॥ ७ ॥ एष मे सर्वधर्म्माणां· धर्म्मो

श्रीविष्णु ।

११२॥

र्मोधिकतमो मतः । यद्भक्त्या पुण्डरीकाक्षं स्तवैरर्चेन्नरः सदा ।
८ । परमं यो महत्तेजः परमं यो महत्तपः । परमं यो महद्ब्रह्म
परमं यः परायणं । ९ । पवित्राणां पवित्रं यो मंगलानां च मंग
लं । दैवतं देवतानां च भूतानां योव्ययः पिता । १० । यतः सर्वा
णि भूतानि भवंत्यादियुगागमे । यस्मिंश्च प्रलयं यांति पुनरे राम ।
व युगक्षये । ११ । तस्य लोकप्रधानस्य जगन्नाथस्य भूपते । विष्णो ॥२॥

धा

ऋषिर

र्नामसहस्रं मे शृणु पापभयापहं । १२ । यानि नामानि गौणानि
विख्यातानि महात्मनः । ऋषिभिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि
भूतये । १३ । ६ । ऋषिर्नाम्नां सहस्रस्य वेदव्यासो महामुनिः । छं
दोनुष्टुप् तथा देवो भगवान्देवकीसुतः । १४ । अथ । श्रीविष्णोर्नाम स
हस्रस्य वेदव्यास ऋषिः श्रीविष्णुपरमात्मा देवता । अमृतांशूद्भवो
भानुरिति बीजं । देवकीनंदनः स्रष्टेति शक्तिः । उद्भवः क्षोभणो दे

विष्णुं जिष्णुं महाविष्णुं प्रभविष्णुं महेश्वरं । अनेकरूपदैत्यान्तं नमामि पुरुषोत्तमं । ३

श्री विष्णु·
[redacted]
॥१८॥

खंर
वः इति मंत्रः ॥ शंखभृन्नन्दकी चक्रीति कीलकं· शांर्गधन्वा ग
दाधर· इत्यस्त्रं· त्रिसामा सामगः सामेति कवचं· विश्वं विष्णुर्वषट्कार
इति ध्यानं· श्री विष्णुप्रीत्यर्थे· दिव्यसहस्रनामजपे विनियोगः ॥
॥ ॥न्यास॥ ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कार इत्यंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ ॐ ब्र
ह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मीति· मध्यमाभ्यां नमः ॥ ॐ सुवर्णबिंदुरक्षो ॥राम॥
भ्य इत्यनामिकाभ्यां नमः ॥ ॐ आदित्यो ज्योतिरादित्य इति ॥३॥

कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ ॐ शांर्गधन्वा गदाधर इति करतलकरपृष्ठा
भ्यां नमः ॥ ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कार इति हृदयाय नमः ॥ ॐ अमृतां
शूद्भवो भानुरिति शिरसे स्वाहा ॥ ॐ ब्रह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मीति शि
खायै वौषट् ॥ ॐ शंखभृन्नंदकी चक्रीति कवचाय हुं ॥ ॐ उदी
र्णः सर्वतश्चक्षुरिति नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ ॐ शांर्गधन्वा गदाधर
इत्यस्त्राय फट् ॥ इत्यंगन्यास ॥ ॥ ॐ श्री विष्णु दिव्यसहस्र

।।श्री।।विष्णु॰ ।।४।।

।।७६।।

।।४।।

नामसहस्रंकरिष्ये निमंकल्पय।।ॐ।। ।।शांताकारंभुजगशय
नंपद्मनाभंसुरेशं॰ विश्वाधारंगगनसदृशं॰ मेघवर्णंशुभांगं।
लक्ष्मीकांतंकमलनयनं॰ योगिभिर्ध्यानगम्यं॰ वंदेविष्णुंभवभय
हरं सं॰ सर्वलोकैकनाथं।।१।।विश्वंविष्णुर्वषट्कारो॰ भूतभव्यभ
वत्प्रभुः।भूतकृद्भूतभृद्भावो॰ भूतात्मा भूतभावनः।।१६।।पूता ।।राम:।।
त्मापरमात्माच॰ मुक्तानांपरमागतिः।अव्ययःपुरुषःसाक्षी॰ ।।४।।
क्षे

क्षत्र क्षरएवच।।१७।।योगोयोगविदांनेता॰ प्रधानःपुरुषेश्वरः।
नारसिंहवपुःश्रीमा केशवःपुरुषोत्तमः।।१८।।सर्वःशर्वः शिवस्था
णुः भूतादिर्निधिरव्ययः।संभवोभावनोभर्ता॰ प्रभवःप्रभुरीश्वरः।
१९।स्वयंभूःशंभुरादित्यःपुष्कराक्षोमहास्वनः।अनादिनिधनो
धाता॰ विधाताधातुरुत्तमः।।२०।।अप्रमेयोहृषीकेशःपद्मना
भोमरप्रभुः।विश्वकर्मामनुस्त्वष्टा॰ स्थविष्ठःस्थविरोध्रुवः।

श्रीविष्णु
~~॥२१॥~~
॥८०॥

॥२१॥ अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो· लोहिताक्षः प्रतर्दनः॥ प्रभूतस्त्रि
ककुब्धाम· पवित्रं मङ्गलं परं॥ २२॥ ईशानः प्राणदः प्राणो· ज्ये
ष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः॥ हिरण्यगर्भो भूगर्भो· माधवो मधुसूदनः॥
२३॥ ईश्वरो विक्रमी धन्वी· मेधावी विक्रमः क्रमः॥ अनुत्तमो दु
राधर्षो· कृतज्ञः कृतिरात्मवान्॥ २४॥ सुरेशः शरणं शर्म· वि ॥राम॥
श्वरेताः प्रजाभवः॥ अहः संवत्सरो व्यालः· प्रत्ययः सर्वदर्शनः॥ २ ॥५

नन्दनः॥ २२॥ प्रारब्धं भुज्यमानो हि· गीताभ्यासरतः सदा॥ स मुक्तः
स सुखी लोके· कर्मणा नोपलिप्यते॥ २४॥ ब्रह्महत्यादिपापानि· गी
ताध्यायी करोति चेत्॥ न किंचित्स्पृश्यते तस्य· नलिनीदलमम्भसा॥
२५॥ अनाचारोद्भवं पापं· मवाच्यादिकृतं च यत्॥ अभक्ष्यभक्षजं दो
षं· मस्पृश्यस्पर्शनं तथा॥ २६॥ ज्ञानाज्ञानकृतं नित्यमिन्द्रियैर्ज

श्रीगीता

॥ २ ॥

नितश्रयत ॥ नास सर्वनाशमायांति· गीतापाठेन तत्क्षणात ॥ ३७ ॥
सर्वत्र प्रतिभुक्त्वा च· प्रतिगृह्य च सर्वशः ॥ गीतापाठं प्रकुर्वाणो· न ल
िप्येत कदाचन ॥ ३८ ॥ गीतायाः स्मरणं यस्य· गीतायां रमते सदा
॥ स्वाध्यायिकः सदाचारी· क्रियावान् सर्वपूजितः ॥ ३९ ॥ रत्नपूर्णां
महीं सर्वां· प्रतिगृह्य विधानतः ॥ गीतापाठेन चैकेन· शुद्धस्फटि

महात्म्य

॥ ६ ॥

कवच्चरेत ॥ ४० ॥ दर्शनीय स धनवान्· स योगी ज्ञानवानपि ॥ स एव य
ाज्ञिकोपि· स वेदार्थप्रदर्शकः ॥ ४१ ॥ सादरं यत्र गीताया· पुस्तकं
पद्यते जनैः ॥ तत्र सर्वाणि तीर्थानि· प्रयागादीनि भूतले ॥ ४२ ॥ नीव
सन्ति सदा गेहे· गीतापाठेन संस्कृता ॥ सर्वे देवाश्च ऋषयो· योगीन्द्र
पन्नगाश्च ये ॥ ४३ ॥ गोपाला बालकृष्णोपि· नारदाद्याश्च पार्षदैः ॥ स

श्रीगीता
[illegible]
॥१·३॥

हयोमायतेश्रीघ्रं· यत्रगीताप्रवर्त्तते॥ ४४ ॥यत्रगीताविचारश्च·गीता
याः पठनंतथा॥ यत्राहंनिश्चितंपार्थनिवसामिसदैवहि॥ ४५॥गीता
मेहृदयंपार्थ· गीतामेसारमुत्तमम्॥ गीतामेपरमंतत्वं· गीतामे
ज्ञानमव्ययं॥ ४६॥ गीतामेचोत्तमस्थानं· गीतामेपरमंपदम्॥ गी
ताज्ञानंवमेगुह्यं· गीतामेपरमोगुरुः॥ ४७॥ तिष्ठामिनित्यंगीता

महात्म्य
॥२॥

यां· गीतामेपरमंगृहम्॥ गीताज्ञानसमाश्रित्य· त्रिलोकिंपालयाम्यहं
॥४८॥ गीतामेपरमाविद्या ब्रह्मरूपा नसंशयः॥ अर्द्धमात्राक्षरानित्या·
स्वानिर्वाच्यपदात्मिका॥ ४९॥ गीतानामानिवक्ष्यामि· गुह्यानीश्रु
णुपाण्डवः॥ कीर्त्तनात्सर्वपापानि· विलयंयान्तितत्क्षणात्॥ ५०॥ गीता
गंगाचगायत्री· सीतासत्याप्रतिव्रता॥ ब्रह्मवल्लिब्रह्मविद्या· त्रिसन्ध्या

श्रीगीता

॥१०४॥

मुक्तिगेहिनी ॥ ५१ ॥ अर्द्धमात्रा चिदानन्दा भवघ्नी भ्रान्तिनाशिनी ॥
देवत्रीयपरानन्दा तत्वार्थज्ञानमञ्जरी ॥ ५२ ॥ इत्येतानी जपन्नित्यं
न्नरोनीश्चलमानसः ॥ ज्ञानसिद्धिं लभेच्छिघ्रं तथान्ते परमपदम् ॥ ५३
॥ पाठेऽसमर्थः सम्पूर्णे तदर्थं पाठमाचरेः ॥ तदा गोदानजं पुण्यं लभते
नात्रसंशयः ॥ ५४ ॥ त्रिभागं पठमानस्तु सोमयागफलं लभेत् ॥ षडं

महात्म्य.

७०

जपमानस्तु गंगास्नानफलं लभेत् ॥ ५५ ॥ तदाध्यायद्वयं नित्यं पठ
मानस्तु मानवः ॥ इन्द्रलोकमवाप्नोति कल्पमेकं वसेद्ध्रुवं ॥ ५६ ॥ ए
कमध्यकं नित्यं पठते भक्तिसंयुतः ॥ रुद्रलोकमवाप्नोति गणो भूत्वा
वसेच्चिरम् ॥ ५७ ॥ अध्यायार्द्धं च पाठं वा नित्यम्पठति यो नरः ॥ स मे
ति रविलोकं वै मन्वन्तरसमाशतम् ॥ ५८ ॥ गीतायाः श्लोकदशकं स

श्रीगीता

॥१५॥

यमस्य वस्तु हयं॥ द्वित्रिद्विश्चैकमर्द्धं वा · श्लोकानां यः पठेन्नरः॥५९॥
चन्द्रलोकमवाप्नोति · वर्षाणामयुतन्तथा॥ गीतार्धं मृत्युसमये ·
श्लोकमध्यायमेव वा॥६०॥ स्मरन्त्यक्त्वा जनो देहं · प्रयाति परमं पदम्
॥ गीतार्थं यापि पाठं त्वा · श्रृण्यान्त सुकालतः॥६१॥ महापातकयु
क्तोऽपि · मुक्तिभागी भवेज्जनः॥ गीतापुस्तकसंयुक्तः · प्राणांस्त्यक्त्वा ·

महात्म्य

॥२॥

प्रयाति यः॥६२॥ वैकुण्ठं समवाप्नोति · विष्णुना सह मोदते॥ गीताध्
ध्यायसमायुक्तो · मृतो मानुषतां व्रजेत॥६३॥ गीताभ्यासं पुनः कृत्वा
लभते मुक्तिमुत्तमाम॥ गीतेति नामसंयुक्तो · म्रियमाणो भवेत्सुधी॥
६४॥ यद्यत्कर्म च सर्वत्र · गीतापाठं प्रकीर्तयेत॥ तत्तत्कर्म च निर्
दोषं भूत्वा पूर्णत्वमाप्नुयात॥६५॥ पितॄनुद्दिश्य यः श्राद्धे गीतापा

द्धं करोति तिथि ॥ संतुष्टाः पितरस्तस्य निरयाद्यान्ति सद्गतिम् ॥६६॥ गीतापा
ठेन संतुष्टाः पितरः श्राद्धतर्पिताः ॥ पितृलोकं प्रयान्त्यत्र पुत्राशीर्वा
श्रीगीता दतत्पराः ॥६७॥ लिखित्वा धारयेत्कण्ठे बाहुदण्डे च पुस्तककं ॥ तस्योप
॥१०॥ द्रवाः सर्वे नश्यन्त्युपद्रवाः ॥६८॥ गीतापुस्तकदानं च गोप्रदा महात्म्य
॥१५॥ नसमन्वितम् ॥ कृत्वा च तद्दिने सम्यक् कृतार्थो जायते नरः ॥६९ ॥१०॥

॥ पुस्तकं हेमसंयुक्तं गीतायाः शुद्धमानसः ॥ दत्वा विप्राय विदुषे न
पुनर्जायते नरः ॥७०॥ सत्पुस्तकस्य दानं च गीतायाः प्रकरोति यः ॥
स याति ब्रह्मसदनं पुनरावृत्तिदुर्लभम् ॥७१॥ गीतादानप्रभावेन स
प्तकल्पावधिः समाः ॥ विष्णुलोकमवाप्नोति विष्णुना सह मोदते ॥७२
॥ सम्यक् श्रुत्वा च गीतार्थं पुस्तकं यः प्रदापयेत् ॥ तस्मै प्रीतः स भगवा

श्रीगीता·
[redacted]
॥१७॥

न दद्दातीमनभेप्सितम् ॥ ७३ ॥ देहं मानुषमाश्रित्य · चातुर्वर्ण्येषु भारत
: न शृणोति पठत्येव · गीताममृतरूपिणीम् ॥ ७४ ॥ हस्तेप्राप्तामृतं त्य
क्त्वा · कष्टं वमोऽश्नुते · क्ष्वेडम् ॥ पीत्वा गीतामृतं लोके · लब्ध्वा मोक्षः सुखी भ
वेत् ॥ ७५ ॥ जनैः संसारदुःखार्त्तैः गीताज्ञानं च यैः श्रुतम् ॥ संप्राप्तममृ
तं तैश्च गतास्ते सदनं हरेः ॥ ७६ ॥ गीतामाश्रित्य बहवो · भूभुजो जनः

महात्म्य·
॥ ११ ॥

·ॐ·

कादयः ॥ निर्धूतकल्मषा लोके · गतास्ते परमं पदम् ॥ ७७ ॥ गीतासु न
विशेषोऽस्ति · जनेषूच्चावचेषु च ॥ ज्ञानेष्वेव समग्रेषु · समा ब्रह्मस्वरूपिणी
॥ ७८ ॥ यो गिभिः प्रस्तुतां निन्दां · वाप्र करोति यः ॥ स याति नरकं घोरं · याव
दाभूतसंप्लवं ॥ ७९ ॥ अहंकारेण मूढात्मा · गीतार्थं नैव मन्यते ॥ कु
म्भीपाकेषु पच्यन्ते · यावत्कल्पक्षयो भवेत् ॥ ८० ॥ यैर्ष्यी त्वा वगीतायाः

श्रीगीता ॥[illegible]॥ ॥·८०॥

पुस्तकं यः समानयेत् ॥ न तस्यैव फलं किंचित्पठनाच्च यथा भवेत् ॥ ८७
गीतार्थं वाचयमानं च ॥ नष्टश्रोतिसमीपतः ॥ यश्च कालं भवायोनी· मनेकं
साधिगच्छति ॥ ८८ ॥ यः श्रुत्वा नैव गीतार्थं मोदते परमार्थतः ॥ नैवाश्नोति
फलं लोके प्रमादाच्च यथा भवेत् ॥ ८९ ॥ गीतां श्रुत्वा हिरण्यं च· पट्टाम्बर
प्रकाशितनाम ॥ निवेदयेत्तु विप्राय प्रीतये परमात्मनः ॥ ९० ॥ वाचकं पु

महात्म्य ॥१२॥

१

लनेमिनिहा वीरः शूरः शौरिर्जनेश्वरः ॥ ८१ ॥ त्रिलोकात्मा त्रि
लोकेशः केशवः केशिहा हरिः ॥ कामदेवः कामपालः कामी
कान्तः कृतागमः ॥ ८२ ॥ अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनंज
यः ॥ ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद्ब्रह्मा· ब्रह्म ब्रह्मविवर्द्धनः ॥ ८३ ॥ ब्रह्मवि
द्ब्राह्मणो ब्रह्मी· ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः ॥ महाक्रमो महाकर्मा· म
हातेजा महोरगः ॥ ८४ ॥ महाक्रतुर्महायज्वा· महायज्ञो महाह

श्रीविष्णुः ॥१३॥ ॥८८॥

विः ॥ स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ॥ ८५ ॥ पूर्णः
पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः ॥ मनोजवस्तीर्थकरो
वसुरेता वसुप्रदः ॥ ८६ ॥ वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः ॥
सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः ॥ ८७ ॥ शूरसेनो
यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः ॥ भूतावासो वासुदेवः सर्वासु
निलयोनलः ॥ ८८ ॥ दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोथापराजितः ॥ ॥रामः॥ ॥१३॥

विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् ॥ ८९ ॥ अनेकमूर्ति
रव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः ॥ एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पद
मनुत्तमम् ॥ ९० ॥ लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः ॥ सु
वर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी ॥ ९१ ॥ वीरहा विषमः शून्यो
घृताशीरचलश्चलः ॥ अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रि
लोकधृक् ॥ ९२ ॥ सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः ॥

श्रीविष्णुः ॥ तेजोवृषो द्युतिधरः सर्व्वशास्त्रभृतां वरः ॥ २३ ॥ प्रग्रहो निग्रहो
॥१९४॥ व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः ॥ चतुर्म्मूर्त्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्च
॥८६॥ तुर्ग्गतिः ॥ २४ ॥ चतुरात्मा चतुर्भाव चतुर्वेदविदेकपात् ॥ स
मावर्त्तो निवृत्तात्मा दुर्ज्जयो दुरतिक्रमः ॥ २५ ॥ दुर्ल्लभो दुर्ग
मो दुर्ग्गो दुरावासो दुरारिहा ॥ शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तु ॥ राम ॥
स्तन्तुवर्द्धनः ॥ २६ ॥ इन्द्रकर्म्मा महाकर्म्मा कृतकर्म्मा कृतागमः ॥ १४ ॥

॥ उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ॥ २७ ॥ अर्क्को वाजस
नः शृङ्गी जयन्तः सर्व्वविज्जयी ॥ सुवर्ण्णविन्दुरक्षोभ्यः सर्व्ववागीश्व
रेश्वरः ॥ २८ ॥ महाह्रदो महागर्त्तो महाभूतो महानिधिः ॥ कुमु
दः कुन्दरः कुन्दः पर्ज्जन्यः पवनो निलः ॥ २९ ॥ अमृतांशो मृतव
पुः सर्व्वज्ञः सर्व्वतोमुखः ॥ सुलभः सुव्रतः सिद्धिः शत्रुजिच्छत्रुता
पनः ॥ १०० ॥ न्यग्रोधोदुम्बरोश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिसूदनः ॥ सह

ख

अर्द्धाः स्वद्धाः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्द्धनः ।

॥ श्रीविष्णुः ॥ र्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः ॥ १०१ ॥ अमूर्त्तिरनघोऽ

॥१७५॥ चिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः । अणुर्बृहत्कृशः स्थूलो गुणभृन्नि

॥६०॥ र्गुणो महान् ॥ १०२ ॥ भारभृत्कथितो योगी योगीशः सर्वकाम

दः । आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ १०३ ॥ अधृ

तः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्द्धनः । धनुर्द्धरो धनुर्वेदो ॥ रामः ॥

दण्डो दमयिता दमः ॥ १०४ ॥ अपराजितः सर्वसहो नियन्ता ॥१५॥

स्वं

नियमो यमः । सत्त्ववान्सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ॥ १०५

॥ अभिप्रायः प्रियार्होऽर्हः प्रियकृत्प्रीतिवर्द्धनः । विहायसगतिर्ज्यो

तिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ॥ १०६ ॥ रविर्विरोचनः सूर्यः सविता र

विलोचनः । अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकदोऽग्रजः ॥ १०७ ॥

अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः । सनात्सनातनत

मः कपिलः कपिरव्ययः ॥ १०८ ॥ स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्स्वस्ति स्वस्ति

श्री विष्णु॥
॥१६॥
॥३१॥

भुक्स्वस्तिदक्षिणाः । अरोद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशा
सनः ॥०८॥ शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः सर्वरीकरः । अक्रूरः
पेशलो दक्षो दक्षिणाः क्षमिनां वरः ॥१०॥ विद्वत्तमो वीतभ
यः पुण्यः श्रवणः कीर्तनः । उत्तारणो दुःकृतिहा पुण्यो दुःस्व
प्ननाशनः ॥१११॥ वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्य्यवस्थितः
। अनन्तरूपोनन्तश्री जितमन्युर्भयापहः ॥११२॥ चतुरश्रो

॥राम॥
॥९६॥

६२

गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः । अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सु
वीरो रुचिराङ्गदः ॥११३॥ जननो जनजन्मादिः भीमो भीमपराक्र
मः । आधारनिलयो धाता पुष्पहासः प्रजागरः ॥११४॥ ऊर्ध्वगः स
त्पथाचारः प्राणदः प्राणवः पणुः । प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृ
त्प्राणजीवनः ॥११५॥ तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिग
: । भूर्भुवः स्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः ॥११६॥ यज्ञो यज्ञपति

श्री

श्रीविष्णु॥ यज्वा यज्ञांगो यज्ञवाहनः॥ यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधन
॥६४॥ :॥११७॥ यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्य मन्नमन्नाद एव च॥ आत्मयोनिः
॥६२॥ स्वयंजातो वैखानः सामगायनः॥११८॥ देवकीनंदनः स्रष्टा क्षिती
शः पापनाशनः॥ शंखभृन्नंदकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः॥११९
॥ रथांगपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः॥ १२०॥ ॐ नमः॥ ॥ ॥राम॥
इतीदं कीर्त्तनीयस्य केशवस्य महात्मनः॥ नाम्नां सहस्रं दिव्याना ॥१७॥
म

मशेषेण प्रकीर्त्तितं॥१२०॥ यः इदं शृणुयान्नित्यं यश्चापि
परिकीर्त्तयेत्॥ नाशुभं प्राप्नुयात्किंचित्सोमुत्रेह च मानव
:॥१२१॥ वेदान्तगो ब्राह्मणः स्यात् क्षत्रियो विजयी भवेत्॥ वै
श्यो धनसमृद्धः स्यात् शूद्रः सुखमवाप्नुयात्॥१२२॥ धर्मा
र्थी प्राप्नुयाद्धर्मं अर्थार्थी चार्थमाप्नुयात्॥ कामानवाप्नु
यात्कामी प्रजार्थी चाप्नुयात्प्रजां॥१२३॥ भक्तिमान्यः सदा

त्थाय· शुचिस्तद्गतमानसः॥ सहस्रं वासुदेवस्य· नाम्नामेतत्प्रकी
श्रीविष्णुः॥ र्त्तयेत्॥१२४॥ यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञातिप्राधान्यमेव च॥
॥१८॥ अचलां श्रियमाप्नोति· श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमम्॥१२५॥ न भयं क्व
॥६३॥ चिदाप्नोति· वीर्य्यन्तेजश्च विन्दति॥ भवत्यरोगो द्युतिमान्बल
रूपगुणान्वितः॥१२६॥ रोगार्त्तो मुच्यते रोगाद्बद्धो मुच्येत बन्ध ॥रामः॥
नात्॥ भयान्मुच्येत भीतस्तु· मुच्येतापन्न आपदः॥१२७॥ दुर्गा ॥१८॥

ण्यतितरत्याशु· पुरुषः पुरुषोत्तमः॥ स्तुवन्नामसहस्रेण· नित्यं
भक्तिसमन्वितः॥१२८॥ वासुदेवाश्रयो मर्त्यो· वासुदेवपरायणः
॥ सर्वपापविशुद्धात्मा· याति ब्रह्म सनातनम्॥१२९॥ न वासुदेव
भक्तानां· मशुभं विद्यते क्वचित्॥ जन्ममृत्युजराव्याधि· भयन्नैवोप नैवो
पजायते॥१३०॥ इदं स्तवमधीयानः· श्रद्धाभक्तिसमन्वितः॥ यु
ज्येतात्मसुखक्षान्तिः श्रीधृतिः स्मृतिकीर्त्तिभिः॥१३१॥ न क्रोधो

श्रीविष्णु॥ ॥१९५॥ ॥८७॥

नचमात्सर्य्यं न लोभो नाशुभा मतिः॥ भवंति कृतपुण्यानां भ
क्तानां पुरुषोत्तमे॥१३२॥ द्यौः सचंद्रार्कनक्षत्रा खंदिशोभू
र्म्महोदधिः॥ वासुदेवस्य वीर्य्येन विधृतानि महात्मनः॥१३३॥
ससुरासुरगंधर्व्वं सयक्षोरगराक्षसं॥ जगद्वशेवर्त्ततेदं कृष्ण
स्य सचराचरं॥१३४॥ इंद्रियाणि मनो बुद्धिः सत्वं तेजो बलं धृतिः ॥राम:॥ ॥१६॥
॥ वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव च॥१३५॥ सर्व्वागमाना

माचारः प्रथमं परिकल्पते॥ आचारः प्रभवो धर्म्मो धर्म्मस्य प्र
भुरच्युतः॥१३६॥ ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः॥ जंग
माजंगमं चेदं जगन्नारायणात्मकं॥१३७॥ योगो ज्ञानं तथा
सांख्यं विद्याः शिल्पादि कर्म्म च॥ वेदाः शास्त्राणि विज्ञानं एतत
सर्व्वं जनार्द्दनं॥१३८॥ एको विष्णुर्म्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकः न्य
शः॥ त्रिलोकान्व्याप्य भूतात्मा भुंक्ते विश्वभुगव्ययः॥१३९॥ इ

श्रीविष्णु ॥३५॥

दंस्तवो भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्तितम् ॥ पठेद्य इच्छेत्पुरुषः श्रे
यः प्राप्तुं सुखानि च ॥१४०॥ विश्वेश्वरमजं देवं जगतः प्रभवाप्य
यम् ॥ भजन्ति ये पुष्कराक्षं न ते यान्ति पराभवम् ॥१४१॥ ॥ अ
र्जुन उवाच ॥ पद्मपत्रविशालाक्ष पद्मनाभ सुरोत्तम ॥ भक्ताना
मनुरक्तानां त्राता भव जनार्दनः ॥१४२॥ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥
यो मां नामसहस्रेण स्तोतुमिच्छति पाण्डव ॥ सोऽहमेकेन श्लो ॥राम:॥ ॥२०॥

केन स्तुत एव न संशयः ॥१४३॥ नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये
सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ॥ सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते स
हस्रकोटियुगधारिणे नमः ॥१४४॥ आकाशात्पतितं तोयं यथा
गच्छति सागरम् ॥ सर्वदेवनमस्कारः केशवं प्रतिगच्छति ॥१४५॥ स श्री
र्ववेदेषु यत्पुण्यं सर्वतीर्थेषु यत्फलं ॥ तत्फलं समवाप्नोति स्तु
त्वा देवं जनार्दनम् ॥१४६॥ नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मण

श्रीविष्णु
॥५१॥

दं स्तवं भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्त्तितम् ॥ पठेद्यः इच्छे पुरुषः श्रे
यः प्राप्तुं सुखानि च ॥१४०॥ विश्वेश्वरमजं देवं जगतः प्रभवाव्य
यम् ॥ भजंति ये पुष्कराक्षं न ते यांति पराभवम् ॥१४१॥ ॥अ
र्जुन उवाच ॥ पद्मपत्रविशालाक्ष पद्मनाभ सुरोत्तमः ॥ भक्ताना ॥राम:॥
मनुरक्तानां त्राता भव जनार्द्दनः ॥१४२॥ ॥श्रीभगवानुवाच ॥ ॥२०॥
यो मां नामसहस्रेण स्तोतुमिच्छति पाण्डवः ॥ सोहमेकेन श्लो

केन स्तुत एव न संशयः ॥१४३॥ नमोस्त्वनंताय सहस्रमूर्त्तये स
हस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ॥ सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते स
हस्रकोटियुगधारिणे नमः ॥१४४॥ आकाशात्पतितं तोयं यथा
गच्छति सागरम् ॥ सर्वदेवनमस्कारः केशवं प्रतिगच्छति ॥१४५॥ सर्व र्वे।
वेदेषु यत्पुण्यं सर्वतीर्थेषु यत्फलं ॥ तत्फलं समवाप्नोति स्तु
त्वा देवं जनार्द्दनं ॥१४६॥ नमो ब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मण

श्री विष्णु ॥

॥२१॥

॥८६॥

॥८६॥

हिताय च । जगद्धिताय कृष्णाय गोविंदाय नमो नमः ॥१८७॥

सर्व्वेदेववंद्य अथितः सर्व्वे मंत्रनिवायमं । सर्व्वेदेवद्वारिष्टपरयन्ध

माञ्चरिष्टः धनाग्रवत् ॥१८८॥ ॥ इति श्रीमहाभारते शा

तसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यां शान्तिपर्वणि उत्तमानुशा

सने ह्रिषीकेश्रीमसहस्रकं समाप्तं भगवत्प्रसादात् । यदक्षरपदभ्र ॥ रामः

ष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् । तत्सर्वं क्षम्यतां नाथ प्रसीद परमेश्वरः । शुभं २१

... तद्दिने लिखितं विष्णुश्री उत्तमराज्योपाध्यायस्येदं ...

१ ॐ श्रीगणे शाय नमः ॥ ॥

ॐ श्री पितामह षिय नमः ॥ अनु

जगती छन्दसे नमः ॥ श्रीवि

निश्वर देवता य नमः ॥ ह्दि

ज्ञागिक्षगयत्र कीरमत्र ॥ बो मि

॥७॥

कालकूटग्रासकीलकाय नमः गुह्ये ॥ अकालापमृ
त्युवंचनार्थे विनियोग सर्वांगे ॥ महोग्राय नमः मू
र्द्धि वैरत्रासनाय नमः मुखे ॥ जानुरूरु जंघपादयो
शान्तिस्थाय नमः ॥ मृत्युंजय नमोस्तुते कालान्त
न· सर्वगात्रे ॥ मन्त्रत्राय महाकालस्वरूपिणे

॥७॥

नमः सर्वांगे ॥ प्रतिपदादि· तिथि महाकालाय न
मः सर्वांगे ॥ ॥ नीलाञ्जनशोभांकितदिव्यमूर्त्तिः
खड्गत्रिदण्डीशरचापहस्तः ॥ त्र्यंबु महाकालमि
पुरारिजयप्रत्यक्षोबासुरनोद्राकारी ॥ इति ध्यानं ॥
श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ मेरुपृष्ठे सुखासीनं साम

॥२॥

रस्थि·स्थितं शुभम् ॥ ब्रह्माद्याः किं रमादेवी पद्मनि

स्मजगद्दिनम् ॥ ७ ॥ ॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥ ॥ देव दे २

व महादेव भक्तानुग्रहकारक ॥ स्वल्पमृत्यु वि

नाशाय यत्त्वया सर्वसूचितम् ॥ न देवं त्वं महाबा

हो लोकानुग्रहकारका ॥ नवग्रहाधिप भेदस्य म ॥२॥

हाकालस्य माहात्म्यम् ॥ यानेन मृत्युंजय श्लोकं श्रु

हि मे नेत्रजन्मनः ॥ अकालमृत्युहरणं मयम

त्युविवारणम् ॥ शनि मे त्वं प्रभेदायै मैत्र्यं यत्त्व

वे शुभं ॥ श्रीनिनाम चतुर्थ्येन नमो न मृत्युनाशु

ते ॥ ॥ श्रीभैरव उवाच ॥ ॥ निमेषु त्रिपन

॥ ३ ॥

नेगोरि सर्वलोकहितेरते ॥ गुह्याद्गुह्यतरं दिव्यं सर्व
लोकपकारकम् ॥ आनीमृत्युंजयेलोत्रेश्रवक्ष्य
मिमवाधुना ॥ सर्वमंगलमांगल्यं सर्वशत्रुविमर्द
कं ॥ सर्वरोगप्रशमनं सर्वापदिनिवारणम् ॥ श्रा
रीरारोग्यकरं सोमायुर्वृद्धिकरं नृणाम् ॥ ॥ ॥ ३ ॥

यदि भक्तासि मे गोरि गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ गोपनि
सर्वतंत्रेषु नन्दराज्यमहेश्वरि ॥ ॥ ॐ अस्य श्रीम
हाकालज्ञानिमृत्युंजयस्तोत्रमंत्रश्री पिप्पलादऋषि
र्जगतीछन्दः श्रीनिर्दैवता शंबीजं श्रानिश्रयपरं निश्रा
न्त्रिः कालमृत्युरूषायनि किलकं श्रीकालापमृत्युनिवारणा

॥ ४ ॥ र्थे जपे विनियोगः ॥ ऋषिन्यासं करन्यासं देहन्या

सं समाचरेत् ॥ मस्तकाग्रमूर्द्धि विन्यस्य मुखे वै वे स्व

मे न्यसेत् ॥ जान्वोरूरुत्तरे न्यस्य पादयोश्च हाने

श्वरम् ॥ एवं न्यासं विधिं कृत्वा पश्चात्कालात्मनः ४

शाने ॥ ॥ न्यासं ध्यानं प्रवक्ष्यामि येन ध्यात्वा प

ठेन्नरः ॥ कालादियुगभेदाश्च कालांगन्यासरूपि

णः ॥ कालात्मानं न्यसेद्धात्रे मृत्युंजयपनमोस्तु ते

मन्वन्तराणि सर्वाणि महाकालस्वरूपिणः ॥ भा

वयेत्त्रुतिप्रत्यंगे महाकालाधिपतेनमः ॥ भावयेत्सर्वभ

वाद्यध्यानं ह्रीं श्रीं कालजिनेनमः ॥ नमोनित्यमे

॥५॥

वायेविन्यसेदक्षिणेध्रुवोः॥ सौरश्चैवनमस्तेस्तुगारुड

वौविंन्यसेत्तनुम्॥ भावणोभावयेद्ध्योनमःकृष्ण

निभायच॥ महोग्रायनमोभाद्रंतथाश्रवणायोन्य

सेत॥ नमोवैडूर्निरीक्ष्यायचाश्विनंविन्यसेन्मुखे ५२

नमोनीलमयूखायग्रीवायांकार्त्तिकेन्यसेत॥

॥५॥

मार्गशीर्षेन्यसेद्वाकोमहारौद्रायतेनमः॥ ऊर्द्धलोक

निवासायपौषंतुहृदयेन्यसेत॥ नमोकालप्रबोध

यमाघंवाप्युदरेन्यसेत॥ मन्दगायनमोमेढ्रेन्यसे

द्फाल्गुनंतथा॥ दवीन्यसेच्चैत्रमासंनमोशिवोद्भ

वायच॥ वैशाखंविन्यसेज्जान्वोनमःसन्वर्तकायच

॥ ६ ॥

जंघयोर्भाद्रपद्ये च भैरवायनमः सदा ॥ स्वातौ पाद
योश्चैव सनन्दे च नमः सदा ॥ कलपक्षच कराय
नमः स्वापाद मस्तके ॥ न्यसेदाशीर्ष पादाग्नी गुल्के प
क्षं ग्रहाय च ॥ न्यसेन्मूले पादयोश्च ग्रहायसनन्दे न
मः ॥ नमं सर्वं जिनेश्चैव नोयसर्वांगुली न्यसेत ॥ ॥

॥ ६ ॥

न्यसेद् हृदये विघ्नं नमः पुष्करायच ॥ विद्यु भं
नाव ये ज्ञां च हृदये शिखनमायच ॥ जानुद्वये च नि
क्षां च न्यसेत् कलहचेन नचः ॥ ऽ हृदये वाहु ताक्षं न्यसे
त्कालमृत्येन नमः ॥ पूर्वाभाद्र न्यसे मेढ्रे जटाजूटधरा
यच ॥ पृष्ठे ऽन्त्र भाद्र च करालाय नमः सदा ॥ ॥ रेव

॥ ७॥

तीं वन्द्यसे त्वाभो नमो मन्द्रवरायच ॥ गर्भदेशे न्यसे
द्यानं नमः कृपामनराय च ॥ नमो भो गिरिजे नित्यं प
मं लनद्यं न्यसेन ॥ हृदि न्यसेत्त्रिकोंच नमस्ते
लप्रियाय च ॥ रोहिणीं भावये दक्षे नमस्ते खड्गधा
रिणे ॥ मूर्द्धन्यसे घामके हस्ते त्रि·दशागत्र मितायते ॥ ॥

॥ २॥

दक्षोर्द्धे भावये डोडुं नमो वै बाणधारिणे ॥ मुष्यन्य
से दक्षबाहौ नमस्ते हर मन्यसेदे ॥ सार्पन्यसेवाम
बाहौ दुग्र भावासनेन मः ॥ मघा विभावये न्करोठ न
मस्ते भस्मधारिणे ॥ मुखे न्यसेद्गर्भक्षे च नमः क्रोदग्र
हाय च ॥ भावये दक्षनामा ये मयंत्राणाव्र योगिने ॥

॥ ८ ॥

भावयद्धामनासायां दक्षं ध्यानिनेनमः॥ त्वांकुं
न्यसेद्दक्षंकर्णे कृशाराज्ञे प्रियायच॥ स्वातिं न्यसेद्धा
मकर्णे नमो ब्रह्ममयायते॥ विशाखां दक्षनेत्रे तु नम
सि ज्ञानदृष्टये॥ मैत्रं न्यसेद्धामनेत्रे नमो ब्रह्ममया
यते॥ विशाखां दक्षनेत्रे तु नमसि ज्ञानदृष्टये॥ ॥

५४

॥ ८ ॥

मैत्रं न्यसेद्धामनेत्रे नमो धोलोचनायच॥ शाकं न्यसे
च्छिरशिनमः सम्वर्तकायच॥ विकुंभं भावयेच्छी
र्षसध्ये कालायेनेनमः॥ प्रीतियोगं कुंवोसन्धौ महा
नन्दनमोस्तुते॥ नेत्रयोः सन्धावायुष्मद्योगभीष्मा
येनेनमः॥ सौभाग्यं भावयेन्नालिसन्धौ फलाशनाय

॥ ९ ॥

च ॥ शोभनं भावयेत्कर्णौ सन्धौ गुह्यात्मनेनमः ॥
नमः कृत्स्नायातिगण्डं हृत्सन्धौ विभावयेत् ॥ नमो
निर्मांसदेहाय सकर्मार्गं शिरोधरे ॥ ध्वनिं न्यसेद्दक्ष
बाहुकूर्परे छेद्यायाकृताय च ॥ तन्मूलसन्धौ श्वलं च न्य
सेद्गोप्यतेनमः ॥ तन्तु कूर्परे न्यसेद्दण्डं निर्माणेन्द्राय

५५

॥ ६ ॥

तेनमः ॥ वर्द्धितं मणिबन्धे च कालज्ञायेनमो न्यसे
त् ॥ कुवं तदंगुलिमूले सन्धौ कृत्स्नायुधेनेनमः ॥ व्याघ्र
ते भावयेद्वामबाहुकूर्परे च कस्मायच ॥ हर्षणं तन्मू
लसन्धौ भूतसन्तापिनेनमः ॥ तन्तु कूर्परे न्यसेद्दण्डं मा
नन्दाय ननमो नमोऽस्तु ते ॥ गुह्यं तन्मणिबन्धे च न्यसे

॥ १० ॥

न्यकालाग्नयेनमः॥ व्यतीपातंकरान्तेतुन्यसेत्काल
कन्तेनमः॥ वरीयांसंदक्षपार्श्वेसन्धौकालावते
नमः॥ परिघंभावयेद्वामपार्श्वसन्धौनमोस्तुदे॥ १८
न्यसेद्दक्षोरुसन्धौनुशिवंवैकालसाक्षिणो॥ नजा
नौभावयेन्निहिंसमहादेहायतेनमः॥ साध्यंन्यसे ॥ १० ॥

द्वामजुल्फसन्धौघोरायतेनमः॥ न्यसेन्नुदंगुलीसन्धौ
कुमेरीजयेतेनमः॥ न्यसेद्वामोरुसन्धौचशुक्लका
लविदेनमः॥ ब्रह्मयोगंचतुर्ज्ञानौन्यसेल्लयोगिने
नमः॥ ऐन्द्रतटद्रुक्ष्संधौयोगाधीशायतेनमः॥
न्यसेतदंगुलीसन्धौनमोभव्यायवैधृतिं॥ चर्मणाव

॥११॥

चक्रराणिः भावयेद्यश्च तेन नमः ॥ बालवं भावयेद् ऋ
संहारकेन मोक्षते ॥ नैर्मिलं भावयेन्मांसे आममास
ध्रिवायते ॥ कौलवं भावयेद् दक्षिण मस्ते सर्वभक्षि
णी ॥ गरं न्यसेद् दशायां च सर्वग्रासायतेन नमः ॥ न्यसेद्व
णिजं मज्जायां सर्वान्नकेन मोक्षते ॥ वीर्य्ये वि भावये ॥११॥

द्विष्टिं न मोमनुग्राहेजसे ॥ हड मित्रपितवस्तु वारी
पिता स्वयं भव च ॥ मुहूर्त्तं च दक्षपादेन स्वेष्टं भावे
येन्नमः ॥ वेगशायं च स्वः स्यात्सर्वे वरायस्वरूपिणे
पुरुहूतस्थानमव्वे विश्वे वे धो विध्वंसस्तथा ॥ मुहूर्त्तं चै
वामं पादेन स्वेष्टं भावयेन्नमः ॥ समयव्रताय समस्त

॥१२॥

यनित्यसन्यांयतेनमः॥ सिद्धेश्वरममलेलुयोयो
गेश्वरनमोस्तुते॥ वंहिनकवरंचैववरुणायमयो
निकान॥ मूकुर्नोश्वदक्षहस्तेनखेङ्गभावयेन्नमः
लगेनादयायदीर्घायमार्गिणोदक्षहस्ते॥ वक्रा
यचापिक्रूरायनमस्तेवामहस्ते॥ बामहस्तेन

४८

॥१२॥

विषत्यवर्गोसायनमोस्तुते॥ गिरीशाहिर्बुध्नहस्ता
जपादाम्भोजभावयेत्॥ राशिभोक्ताराशिगायरा
शिभ्रमणकारिणे॥ राशिनाथायराशीनांफलदा
त्रेनमोस्तुते॥ यमोग्निचन्द्रादितिकंविभावयेत्॥
कुर्वदक्षहस्तेनखेषस्यकालायतेनमः॥ तुलोद्ध

॥१३॥

स्थायसै स्थापनकं कुंभगृहाय च ॥ समीरस्वछजी
वाश्च विद्युतीमस्तु मिंन्यसेन् ॥ ऊर्द्ध्वामरुन्मन वे
यं न्यसेन्महाविचारिणी ॥ तुष्टाय च वरिष्ठाय नमो रा
स्वाय च ॥ रविवारं ललाटे च न्यसे ह्रीं मध्ये नमो
सोमवारं न्यसेद्धाम्यन नमो मन्त्रप्रियाय च ॥ भौमवारं

॥१३॥

न्यसेत्वान्त्रे नमो बुलस्वरूपिणी ॥ मेधे न्यसेत्सौम्यवा
रं नमो जिवस्वरूपिणी ॥ दक्षिणे गुरुवारं च नमो मन्त्र
स्वरूपिणी ॥ भृगुवारं मलवारे नमः प्रलयकारि
णी ॥ पादयोः शनिवारं च निर्मांसायन नमोस्तु ते ॥
न्यसेद्घटिकाः केशेषु नमस्ते सूक्ष्मरूपिणी ॥ का

॥१४॥

लरूपिने नमोस्तु सर्वपापप्रणाशिने ॥ त्रिपुरस्य
वधार्थाय शंभुजाताय वै नमः ॥ नमः कालशरी
राय कालरूपाय वै नमः ॥ कालहेतो नमस्तुभ्यं का
लानन्दाय वै नमः ॥ अखेरउदरउभानायन्वयाघू
र्णाय वै नमः ॥ कालदेवाय कालाय कालकालाय ते

१८

॥१४॥

नमः ॥ निमेषादिमहाकल्पं कालरूपं च भैरवं ॥ मृ
त्युंजयमहाकालं नमस्यामि शनैश्वरं ॥ अकालमृ
त्युहरणं मपवस्तु निवारणम् ॥ मृत्युंजयमहाका
लं नमस्यामि शनिश्वरम् ॥ दुर्निरीक्ष्यं स्थूलरोमं भी
षणं दीर्घलोचनम् ॥ मृत्युंजयमहाकालं नमस्यामि श

॥१५॥

नेश्वरम् । दातारं सर्वभव्यानां भक्तानां मभयङ्करं ॥
मृत्युंजय महाकालेन मस्यामिश्वानेश्वरम् ॥ कर्
त्तारं सर्वदुःखानां दुष्टानां भयवर्द्धनम् ॥ मृत्युंजय
महाकालेन मस्यामिश्वानेश्वरम् ॥ हर्त्तारं ग्रहजाता ९१
नां फलानां मपकारिणाम् ॥ मृत्युंजय महाकालेन ॥१५॥

मस्यामिश्वानिश्वरम् । [redacted]नां सुखदं
शांतमव्ययं ॥ मृत्युंजयं महाकालेन मस्यामिश्वाने
श्वरम् ॥ कारणं सर्वदुःखानां भावाभावस्वरूपिणं
॥ मृत्युंजयं महाकालेन मस्यामिश्वानेश्वरं ॥ ग्रहाणां
ग्रहभूतं च सर्वग्रहनिवारकम् ॥ मृत्युंजय महाको

लं नमस्यामि श्मशानेश्वरं ॥ कालस्य वशगाः सर्वे न मृ
कालस्य कस्यचिद्वशः ॥ अनन्तं कालपुरुषं प्रणमि
ष्मीशानेश्वरम् ॥ कालदेवाय जगत्सर्वं काल एव प्र
लीयेने ॥ कालश्चकपुनः कर्म्मपुराणान्यवस्थे चि
रे ॥ कालरूपः स्वयं शम्भुः कालात्मा गुह्यदेवता ॥ ॥

चण्डीशोद्दडडाकिन्याकान्तश्चण्डीशमुच्यते ॥ वि
शुद्धोकलिंगेन यांसमारूढोरसाधिकः चण्डीश्म
शुकसंयुक्तो जिह्वालालिंगपुनः ॥ क्षान्तजसामसीशो
भीस्थीरात्मा विशुद्धात्मनः ॥ नमो नमो मन्त्ररित्यप श्मशानि
तुष्टिकरे शिवे ॥ श्मशानेशेन्तरशतं मन्त्रमेनं जपे

॥१७॥

न्वरः ॥ यः पठेत् छृणुयाद्वापि ध्यात्वा संपूज्य भक्ति
त ॥ न स्युर्मृत्यौ भयं नैव ज्ञातव र्षाव पि क्रिये ॥ ज्वा
लाः सर्वे विनश्यंति दद्रु विस्फोटकुष्टकाः ॥ दिवासौ
रिस्मरेद्यस्तौ महाकालाष्टकं पठेत ॥ जन्मर्क्षे च यदा
सौरिर्जपेद्दिनत्रयं हमुके ॥ वेधगे वा भवे धे वा जपे

१७

॥१७॥

द्दश सहस्रकं ॥ द्वितीय द्वादशो मन्देनतो वा चाष्टमे
पि वा ॥ तत्र ज्ञात्वा भवेद्यावत्पठेन्नावद्दिनावधि ॥
चतुर्थे दशमे वापि सप्तमे नव पंचमे ॥ गोचरे जन्म
लग्ने वा दशास्वन्तर्दशासु च ॥ गुरुलाघव ज्ञानेन
पठेद्दासति मृत्युमा ॥ ज्ञानमेव यं वा धनमानतु समेकं

॥१८॥

दाचन ॥ श्रापदस्तस्य नश्यन्ति पापानीवक्तु पर्वते
॥ महाकालालयपीठस्य थवा जलसंन्निधौ ॥ पुराण
सेतैस्वत्थमूलेनैलक्ष्मं भागुनागृहे ॥ नियमेनैकभ
क्तेन ब्रह्मचर्येण मैनिना ॥ श्रोतव्यं पठितव्यं वा सा
धकानां सुखावहं ॥ पारश्वसंयनं तुन्पैस्तोत्रं मस्तुं

१५

॥१८॥

ज्याभिदं ॥ कालक्रमेन कथितं न्यासक्रमेल सम नि
तं ॥ प्रातः कालेषु विर्तत्वा सुजायां वैनिशासुखे ॥ पठ
तां नैवदुःख स्याव्याधुसंपादितो भयम ॥ नाग्नितोन
जलाद्वायोर्देशे देशान्तरे थवा ॥ नाकाले मरणं तेषां
नापमृत्युभयं भवेत् ॥ आयुर्वर्धन्तेतमायुभवन्ति चि

॥१९॥

संजीविनः ॥ नातः परतरं स्तोत्रं शान्तिपुष्टिकरं महत् ॥ श्रु
तिदं श्रीप्रदं स्तोत्रमेतन्मयोदितं ॥ तस्मात्सर्व
प्रयत्नेन यदिच्छेदात्मनो हितम् ॥ कथितं येन महा
देवी नेतन्स्तोत्रं कल्पितम् ॥ ५०१ ॥ ॥ इति श्रीमं
भैरवतंत्रे महाकालकलितत्रिपुरसुन्दरीस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ॥

प५

॥१९॥

भैरवीकवच

भै.क ॥

श्रीगणेशाय नमः॥
॥सकला विद्याः
॥संप्रुतं श्रोतुमि
हादितम् ॥१॥
शत्रुह. । नै भिवार

॥देव्युवाच॥ भैरव्याः
श्रुता श्चाधिगता मया
छाभिकवचं पतपु
त्रैलोक्यविजयं नाम
कम॥ त्वद्दः पत्तलेखा

एमः
॥१॥

॥७॥ धर्मराजस्य मोन्याय शिवश्च कोमयात्मनः पत्ते
वक्षिलक्षणा सूलदेवस्मिनाशम ॥८॥ वलेन महनातु
ष्यो अवृतापवर्णचीर्त्रि ॥ सर्वतत्वार्थं विज्ञाने सवात
प्रमप्तांशक्रेत ॥९॥ रोक्षवमेता त्रिसंध्यं वैजपेत्तत्रम
नुमम ॥ सर्वकामानवाप्नोति भोगी भव
लान १॥ समाप्ते ८ ॐ ३ स्यास्तुर्दं न्वस्यच पुईनि

॥प्राच्यां ष्टुगुणाये मयं मूक्ता मोगात्रेप धरसितार
॥११॥ श्रुसयोवितयो कं भानियत मे विसमद:प
रामरता निमुक्तो वेदमास्त्राथ कौ दि द:॥१२॥ मि
द्र चारमा गं ववर्देष विसा पु रादिभि:॥मत्नुर ॥२॥
मानो मुनिभि:यो नम्मानोर्दि नेद्रिचे॥१३॥
विचरेत्यावि लीनल्लोकान्नवं भुवनगे:समंनर:॥

येग:प्रकीर्तितं॥८॥ अथ हे यैन्दु मानाद्य:कामशक्ति
शक्ति युत:॥ भृगुर्मनु:स्वर युत:सर्व बीजत्र यात्मिका॥कुं
वाले वामे शिर:पातु। बिन्दु नाद युता पि सग॥ भालं पा
तु कुमारी-च वर्ग हीना कुमारी का॥१०॥ह्सौं यातु च
वाग्बीजं कर्णौ युग्मं सदावतु॥ काम बीजं सदा पातु।घ्रा

भैः क

हां पुं श्रं हसडा वतुः।।११।। हर स्वाति प्रडा वाला। ॐ ह्रां पातु
भु। न्वे प्रभ्रा।। ह्रौं कंठं हहकल ह्रीं स्कन्धौ पातु हसौः भुजौ
।।१२।। पंच भि भैरवी पातु करौ हसौं ह्रौं हसडा वतु।। हृदयं त
हकल हिं वक्षः पातु हसौ हलनौ ।।१३।। पातु मां भैरवी ड एम
विचैतन्यरूपी शाांडिव।। हंह पातु हसडा पार्श्वे युगं हह ।।३।।

कल ह्रीं हसडा ।।१४।। कुक्षी पातु हसौं मध्ये भैरवी भूवि
दुल्लु भाटें ईश्रौं मे मध्य देहं वीजं। विद्या हसडा वतु ।।१५।।
हसैं षष्ठं हसडा पातु नाभिं हहकल ह्रीं हसडा ।।पातु हसौः
कपा पातु· षट्कूता भैरवी मम ।।१६।। हसरे औं वीभनी·
पातु· हस कल ह्रीं हसडा वतु ।।गुल्फे डां हसौ पातु जानु

भै: ४

नेभैरवी मम ॥१७॥ संपूर्णप्रदापातु हं जंघे सकल ह्रीं स
दा ॥ पातु ह्स्लौं सर्व देहं भैरवी सर्व दावतु ॥१८॥ ह्सैं मा
म वतु प्राच्यां सह कला पावकेवतु ॥ ह्सौंः मे दक्षिणे
पातु भैरवी चक्र हं हव्यीता ॥१९॥ ह्रीं क्लीं ब्लुं मांदडा पातु
नैऋत्यां चक्र भैरवी ॥ ह्सल्ह्रीं ह्रावा पश्चिमे पातु ॥ ॥४॥

राम

भैरवी ॥२०॥ क्लीं क्लीं पातु वायव्ये हूँ हूँ पातुरुत्तरे ॥ ह्रीं
ह्रीं पातु लेइ शाने दाक्षे ह्स्रा कालिकेवतु ॥२१॥ ऊर्द्धं प्रा
गुक्त बीजानी रक्षतु मामधस्थले ॥ दिग्विदिक्षुः स्वा
पातुः कालिका खड्गधारिणी ॥२२॥ हुं ह्रीं हूं फट्
तारा सर्वत्र मां सदावतु ॥ संग्रामे कानने दुर्गे तोयतरं

भै: क

गडु स्लरे ॥२३॥ रबड्ड कन्न धरा लेग्न्वा लडामां पाहि र
क्षातु ॥ इति तेक्क र्थ देवी सा हास्मारतंर महत ॥२४॥ त्रै
लोक्य वीजयं नाम कवचं परमाद्भुतम् ॥ यः पठेत्त प्रय एप
तो भुत्वा पुजा याफल्लमा पुयात् ॥ स्पर्द्धा युद्ध यज्ञपने
लक्ष्मी वा हारी घेस न्नत ॥ यशनु: श्रैतार सा क्षातः रोबा ॥५॥

भी तोपने वात क्षीनाल येचा ॥२६॥ पोडस भा यांप्रु तिवा
दी नौ नाश जः प्रका याद्रु हसं कला द्दा ॥ प्रचंड चंडा
कुलना डु भी तोगु रा श्व कोपार क्रु छु ला ध्यात ॥२७॥ आ
म्प चंडि डंवी प्रपह त्रि सं ध्या सास्पा महे सप्रा ते मोज पी
च त्रैलोक्य वीजयं नाम कवचं मन्मुखोदितम् ॥२८॥ विली

भै॰क स्वभुर्जगुटीकां स्वर्णे स्थां हृत्वा पयेद्यादि ॥ कंठे वा दक्षिणे
वाहौ त्रैलोक्यविजयी भवेत् ॥ २९ ॥ तद्गात्रं प्राप्य शस्त्राणि
भवंति कुसुमानि च ॥ लक्ष्मीः सरस्वती तस्य निवसेद्ब्र राम
पनगृहे ॥ ३० ॥ एतत्कवचमज्ञात्वा यो भजेत् भैरवीं परा
म् ॥ बालां वा पुजपेत् विद्यादरीद्रो मृत्युमापुयात ॥ ३१ ॥ ॥ ६ ॥

भै॰क इतिश्रीरुद्रयामले त्रैलोक्यविजयं नाम भैरवीकवचं सं
पूर्णम् ॥ राम · राम · राम · राम · राम · राम राम

॥ ७ ॥

॥ववन्दवमग्रादप

श्रीगणेशायन मः॥ अथमउवाच॥
नमस्कृत्वा म त्सुदेवंसर्वव्यापिन
मिश्वरं॥वक्ष्ये शिवमयंवस्मैः
सर्वार्थ्याकंन णं॥१॥ अचोदेशे
समासीनो य यावत्कल्पितनामनः

हर
१

॥ जितेन्द्रियो जितप्राणाश्चिंतयेत्शिवमव्ययं॥
२॥ हृत्पुण्डरीकांतरसंनिविष्टं स्वतेजसं व्याप्तनभो
वकाशं॥ अतींद्रियंसूक्ष्ममनंतमाद्यंध्यायेत्परा
नंदमयंमहेशं॥३॥ ध्यानावधूताखिलकर्म
वंधः श्चिरं चिदानंदनिमग्नचेता॥ षडक्षरंन्य

ससमाहिनाम्नैवेनरक्षांकवचेनकुर्यात॥४
मांपातुदेवोखिलदेवतानांसंसारकूपेपतितंगभी
रे॥नत्रामदिव्यंवरमंत्रमूलंधुनोतुमेसर्वमघंहृदि
स्थं॥५॥सर्वत्रमांरक्षतुविश्वमूर्त्तिर्ज्योतिर्मयान्नं
दघनश्चिदात्मा॥६॥अणोरणीयानुरुशक्तिरे

ह
२

कः सर्वेश्वरः पातुभयादशेषात्॥७॥योभूस्वरूपेणवि
भर्त्तिविश्वंपायात्सभूयोगिरिशोष्टमूर्त्तिः॥योपांस्व
रूपेननृणांकरोतिसंजीवनंसोवतुमांजलेभ्यः॥य
कल्पावसानेभुवनानिदग्ध्वा॥सर्वाणियोनृत्य
तिभूरिलीलः॥सकालरुद्रोवतुमांदवाग्नेर्वात्यादि

नैरविलाश्च पापान्॥८॥उदीश्र विद्युत्कनकावभा सः
सो विद्यावराभीति कुठार पाशा चतुर्मुखस्त्वमलन्तुहृषत्रि
नेत्र. उर्ध्वां स्थितो रक्षतु मां नजस्त्रं॥९॥ कुठार खेटांकु
श पाश शूल कपाल डकाक्षगुणां दधाना:॥चतु
र्मुखो नीलतनु विचित्र नेत्र: पायाद घोरो दिशि दक्षि

हर
३

णस्यां॥१०॥ कुंदेंदु कांत स्फटिकावदातो वेदाक्ष
मालावरदाभयांक॥ त्र्यक्षश्चतुर्वक्त्र उदग्रभाव:
सद्यो पिजातो वतु मां प्रतीच्यां॥११॥ वराक्षमाला
भयटंकहस्त: सरोजकिंजल्क समानवर्ण:॥
त्रिलोचनश्चारु चतुर्मुखो मां पायादुदीच्यां दि

शिवामदेवः॥ १२॥ वेदाभयेष्टांकुशपाशटंक
कपालढक्काक्षत्रिशूलपाणिः॥ सितद्युतिः पंचमु
खोवतात्मामीशानमूर्द्ध परमप्रकाशः॥ १३॥ मू
र्द्धानमव्यान्मम चंद्रमौलिर्भालंममाव्यादथभा
लनेत्र॥ नेत्रेममाव्याद्भगनेत्रहारीनासांसदा

ह२ ४

रक्षतुविश्वनाथः॥ १४॥ पायाच्छ्रुतीमेश्रुतिगीत
कीर्त्तिः कपोलमव्यात्सततंकपाली॥ वक्त्रंसदार
क्षतुपंचवक्त्रोजिह्वांहरोरक्षतुवेदजिह्वः॥ कंठं
गिरीशोवतुनीलकंठः॥ पाणिद्वयंपातुपिनाक
पाणिर्दोर्मूलमव्यान्ममधर्म्मबाहुर्वक्षस्थ

लेदक्षमखांतकोव्यात् ॥१६॥ ममोदरं पातु गिरीं
द्रधन्वा मध्यं ममाव्यान्मदनांतकारी । हेरंवताते
मम पातु नाभिं पायात्कटिं धूर्जटिरीश्वरो मे ॥ १७ ॥
ऊरुद्वयं पातु कुवेरमित्रो जंघायुगं पुंगवकेतुरव्या
त् ॥ जानुद्वयं मे जगदीश्वरोव्यात्पादौ ममाव्यात्सु हर. ५

रवंद्यपादः ॥१८॥ महेश्वरः पातु दिनादियामे मां
मध्ययामेवतु वामदेवः ॥ त्र्यंवकः पातु तृतीय
यामे वृषध्वजः पातु दिनांतयामे ॥ १९ ॥ पायान्नि
शादौ शशिशेखरो मां गंगाधरो रक्षतु मां निशी
थे ॥ गौरीपतिः पातु निशावसाने मृत्युंजयो रक्ष

तुसर्वकाले ॥२०॥ स्वंनस्थितं रक्षतु शंकरो मां
स्थाणुः सदा पातु बहिः स्थितं मां ॥ तदंतरे पा
तु पतिः पशूनां सदाशिवो रक्षतु मां समंतात्
२१ ॥ तिष्ठंतमव्याद्भुवनाधिनाथ पायाद्व्र
जंतं प्रमथाधिनाथ ॥ वेदांतवेद्यो वतु मां ६

निषंन्नमामव्ययः पातु शिवः शयानं ॥२२
मार्गेषु मां रक्षतु नीलकंठः शैलादिदुर्गेषु पु
रत्रयारि ॥ अरण्यवासादिमहाप्रवासे पाया
न्मृगव्याधिउदारशक्तिः ॥ २३ ॥ कल्पांतका
लोच्चपटुप्रकोपः स्फुटाट्टहासोच्चलितांडको

शाः ○ घोरारिसिनार्णवदुर्निवारे महाभयाद्र
क्षतु वीरभद्रः ॥२४॥ ब्रन्यश्च मातंगवरावत
द्धः सहस्रलक्षायुतकोटिभीमरां· खक्षौ हिं
हिरणीनाशनमानतानां पिनांमिथ्यो न्स्कडो घोर
कुठारधारस्या ॥२५॥ निहंति शाजुव्रलयानला

हरः
७

र्विजलत्रिशूलत्रिपुरान्तकस्य ॥ शार्दूलसिंह
क्षवृकादिहिंस्रान्सं त्रोसयत्वीशाधवतुः पिना
कः ॥२६॥ दुःस्वप्नदुःशकुनदुर्गतिदौर्मनस्य
दुर्भिक्षदुर्व्यसनदुःसहदुर्यशांसि ॥ उत्पातता
पविषभीतिमसद्ग्रहार्तिव्याधींश्चनाशयतु

भिजगताम धीशा॥२७॥ ॐ नमो भगवते सदा
शिवाय सकलतत्वात्मकाय सकलतत्ववि
दूराय: सकललोकैककर्त्रे सकललोकैकभ
र्त्रे सकललोकैकहर्त्रे सकललोकैकगुरवे स
कललोकैकसाक्षिणे सकललोकनिगमगु

हर:
८

ह्याय सकलवरप्रदाय सकलदुरितार्त्तिभंज
नाय सकलजगदभयंकराय सकललोक
शंकराय: शशांकशेखराय: शाश्वतनिज
वशाय निर्गुणाय: निर्मलाय: निरामयाय नि
:प्रपंचाय निःकलंकाय: निर्द्वन्द्वाय: निःसंग

यनिर्मलाय· निर्गमायनिरूपमविभवायनि
राधाराय· नित्यशुद्धपरिपूर्णसच्चिदानंदाय
परमक्रांतप्रकाशतेजोरूपाय· जयजयजयज
यमहारुद्ररौद्र· दुःखदावदारणाय· महाभै
रवकल्पांतभैरव· कालभैरववीरभद्रावेता

हर·
६

रकपालमालाधर· खट्वांगखड्गचर्मपाशांकुश
डमरुशूलचापबाण· गदाशक्ति· भिंडिपाल
तोमर· मुद्गर· मुशलपाशपट्टिश· परशुपरि
घमुशुंडिशतघ्नीचक्रायुधभीषण· करसह
स्र· मुखदंष्ट्राकरालविकटाट्टहासविस्फारि

३

नत्रस्रादमंदलनागेंद्रकुंडलनागेंद्रहारवल
यनागेंद्रचर्मधरमृत्युंजयत्र्यंबकत्रिपुरांत हर
कविरूपाक्षविश्वेश्वरविश्वरूपवृषभवाह १०
नविषभूषणविश्वतोमुखसर्वतोरक्षरक्ष
मांज्वलज्वलमहामृत्युभयंनाशयनाश

सर्वरोगभयमुत्सादयमुत्सादयविषसर्प्पभयं
शमयशमयचोरान्मारयमारयममशत्रु
नुच्चाटयोच्चाटयत्रिशूलेनविदारयविदारय
कुठारेणभिंधिभिंधिखड्गेनछिंधिछिंधिखट्वां
गेनविपोथयविपोथयमुशलेननिष्पेषय

निषेधय यवारौः संताडय संताडय रक्षांसि भी

षय भीषय भूतानि विद्रावय विद्रावय कूष्मां हर

डवेतालमारिगणान्ब्रह्मराक्षसान् संत्रासय ११

संत्रासय॰ ममाभयं कुरु कुरु वित्रस्तमाश्वा

सयाश्वासय नरकमहाभयान्मामुद्धरोद्ध

र संजीवय संजीवय क्षुत्तृड्भ्यां मामाप्यायय

माप्यायय दुःखातुरं मामानन्दयानन्दय शि

वकवचेन मामांछादय मांछादय त्र्यंबकेन

मस्ते नमस्ते नमस्ते ॥ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ ॥

इत्येतत्कवचं दिव्यं परमं व्याहृतं मया ॥ ॥

सर्व्वाधप्रशमनं रहस्यं सर्वदेहिनां । यः सुधा
रयेन्मर्त्यः शैवकवचमुत्तमं ॥ न तस्य जायते का
पि भयं शम्भोरनुग्रहात् ॥ क्षीणायुः प्राप्तमृत्युर्वा
महारोगहतोपि वा ॥ सद्यः सुखमवाप्नोति दीर्घ
मायुश्च विंदति ॥ सर्वदारिद्र्यशमनं सर्वसौख्य

विवर्द्धनं ॥ यो धत्ते कवचं शैवं स देवैरपि पूज्यते
॥ महापातकसंघातैर्मुच्यते चोपपातकैः ॥ देहा
न्ते मुक्तिमाप्नोति शिववर्मानुभावतः ॥ त्वमपि श्र
द्धया वत्स कवचं शैवमुत्तमं ॥ धारयस्व मया दत्तं
सद्यः श्रेयो ह्यवाप्स्यसि ॥ ॥ सूत उवाच ॥ इत्युक्त्वा

त्मप्यभो योगिनस्मै पार्थिवसूनवे ॥ ददौ शंखं महा
नावरखड्गचारि निसूदनं ॥ पुनश्च भस्मसंमन्त्र्य न
देगापरितोषदानं ॥ गजानामयुतसहस्रस्य द्विगुण हर
स्य वरं ददौ ॥ भस्म उमादानं बाप्रबलैश्वर्य्यं पुनि १३
स्मृतिः ॥ स राजपुत्रः गुरुमेषा रक्षेदे इव प्रिया ॥

न्नमाह प्रांजलिभूयः स योगी नयनंदनः ॥ एष
खड्गो मया दत्तस्तेषां मंत्रानुभावतः ॥ त्रिनधार
मिमं खड्गं यस्मै दर्शय मित्रकं ॥ स स एव प्रियते श
त्रुः साक्षात्करसुरपिस्वयं ॥ अस्य शंखनिर्नादवशं
शावं तिनवाहिनीनाते ॥ मूर्छिताः पतिष्यन्ति न्यसलत्रा

स्त्रा विचेतना ॥ शंखं खड्गं विमौ दिव्यौ परसैन्यं
विघातिनौ ॥ यान्म सैन्यं स्वपक्षानां सौर्य्यं तेजो
विवर्द्धनौ ॥ एतयोश्च प्रभावेन शैवेन कवचेन
च ॥ द्विषट्सहस्रनागानां बलेन महतापि वा ॥ भ
स्मधारणसामर्थ्यात् शत्रुसैन्यं विजेष्यसि ॥ प्रा

हर
१४

प्य सिंहासनं पैत्र्यं गोप्तासि पृथिवीमिमां ॥ इति भ
द्रायुषं सम्यगनुशास्य सनातनः ॥ ताभ्यां सपू
जितः सोथ ययौ स्वैरगतिर्मुनिः ॥ ॥ इति श्री स्कंद
पुराणे ब्रह्मोत्तरखण्डे शिवकवचं धर्मकथनं नाम
द्वादशोध्यायः ॥ ॥ ॐ ॥ श्रीहर ॥ ॥ ॐ ॥

हर.
१५

राउल्पसँनेववाच ॥ स्वद्वं दंश्वांनधाराधरहविन
नीरैसर्वसिद्धिंगतानाम् ॥ १ ॥ कुशानःसैन्दुवामूश्रव
रायरिगतीवीजमन्यन्महेश्रि ॥ हं हंतैमंदचेन
येदिजपनिजनैवारमेकंकदापि ॥ जित्वावाच
मध्विह्रांधनदमपिविरंमोहसंनस्तुजाक्षी

स्तन्तं चण्डाखेतुरेत्र भवति स महाघोरगावा
वने ते ॥ २१ ॥ ईशो वैश्वानरस्थः शशधरविलस
द्वामनेत्रेण जुष्टो ॥ बीजं ते द्वंद्वमन्यद्विगलि
तचिकुरे कालिके ये जपंति ॥ द्वेष्टारं ते निहंति
त्रिभुवनमपि ते वश्यभावं नयंति ॥ सृक्कद्वंद्व २८

स्रधाराद्वयधरवदने दक्षिणे स्यस्मरेति ॥ २२ ॥
उर्द्धं वामे कृपाणं करकमलतले छिन्नमुण्डं तथा
धः सव्ये भीतीं वरं च त्रिजगदघहरे दक्षिणे
कालिकेति ॥ जप्त्वैतन्नाम ये वा तव मनुभवं भा
वयंत्येतदम्ब ॥ तेषामष्टौ करस्थाः प्रकटितवद

ते सिद्धरसस्य स्वकस्य ॥ ४ ॥ वर्गाद्यं वह्निसंस्थं
विधुरतिमिलितं व्यंजनं चैतदाद्यं ॥ लज्जाद्यं
व पृथ्वात्मितनत्रवितदधरसं योजयित्वा ॥ मा
नुष्ये वाजपंति स्मरहरमहिले भावयंतः स्वह
प ॥ ते लक्ष्मीलास्यलीलाकमलदलदृशा काम

रूपा भवंति ॥ ५ ॥ प्रत्येकं वा द्वयं वा त्रयमपि च परं वीज
मन्यनगुह्य ॥ त्वन्नाम्ना योजयित्वा सकलमपि सदा भा
वयंतो जपंति ॥ तेषां नेत्रारविंदे विहरति कमला व
क्त्रशुभ्रांशुविंबे ॥ वाग्देवी देविमुण्डस्रगतिसय
लसत्कंठपीनस्तनाढ्या ॥ ६ ॥ गतासु नांबानु प्रक

रक्तनकांचीपरिलस। मणिनूपुरां त्रिभुवनजु
विधात्रिं त्रिनयनां। स्मशानस्थानलंकारवहांदिम
हाकालस्मरन। एवं शंकरकान्तां ध्यायन्नजननिजउ
चैतन्यरूपिकनि:।७। स्त्रिवामिचीरभि: स्तावनि
वहमुराडास्थिनिकरै:। परमंकीर्णयांप्रकटि

विनायांहरवपुम। प्रविशंसंतुष्टमुपरिसुरनेना
तिस्थवतिं। सदान्त्वां ध्यायेतिकश्चिदपिनतगणंप
रिभव:।८। वदामस्तेकिं वाजननिवयमुच्चैर्जडधि
उधियो। नधातानापीशोहरिरपिनतेवेत्तिपरम
म्। तथापित्वद्भक्तिर्मुखरयतिचास्माकमपि

ते॥ न देमनुक्षेमथ्यं न खलु पशुरोषः समुचित॥ ये
समेतादापीनस्तनजघनभरे यौवनवनीरमा
श्लेकोनकेयदिजयति भकलवमनुजम॥ विब
सात्मा ध्यानुगलितविकारलस्य वशगा॥ सम
स्तासिद्धयाः शुचिचिरनं जीवमिकवि:॥ १० ॥

३१

५

समास्वस्थीभूतांजयति विपरीतां यदि सदा॥ वि
चिंत्यन्वां ध्यायेन तिष्ठाय महाकालसुरतां॥ न
दानस्यक्षोणीतलविहरमानस्य विदुषः॥ करां
भोजेवश्याहरवधुमहासिद्धिनिवहाः॥ ११ ॥ उ
स्तेसमांजने निभवनी पालयतिवो॥ समस्तं

क्षीत्यादिप्रलयसमयेसंहरन्ति च ॥ अनन्त्वांध्यानादि
त्रिभुवनपतिः श्रीपतिर्हो । महेशोपि प्रायः सक
लमपि किं स्तोमि भवतीम् ॥ १२ ॥ अनेसेवं ने भु
वदपि कगीर्वानुनिवहाने ॥ विमुठालेमानः कि
मपिनहिज्ञानेति परमम् ॥ समाराध्यां माद्यो हरि

हरविरिंच्यादिविबुधैः प्रपन्नोस्मि स्वैरं रतिरल म
होनंदनिरताम् ॥ १३ ॥ धरित्री कीलालं शुचिरपि
समीरोपि गगनं ॥ त्वमेका कल्याणी गिरिशर म
णीकालि सकलं ॥ स्तुति कातेमातर्निजकरुणया
मामगतिकं ॥ प्रसन्ना त्वं भूया भवमनुनभूयान्म

मजन्तुः ॥१४॥ श्मशानस्थः स्वस्थो गलितचिकुरो
दिक्पटधरः ॥ सहस्रं त्वर्क्काणां निजगलितवीर्य्येण
कुसुमम् ॥ जपंस्त्वत्प्रत्येकं मनुमपि तव ध्याननि
रतो ॥ महाकालि स्वैरं स भवति धरित्रीपरिवृढः ॥
१५ ॥ गृहे संमार्ज्जन्याः परिगलितविर्य्यैराकुल ३३

मूं ॥ समूलं मध्याह्ने वितरति चितायां कुजदिने ॥ स
मुच्चार्य्य प्रेम्णा मनुमपि सकृत्कालि सततं ॥ ग
जारूढो याति क्षितिपरिवृढः सत्कविवरः ॥१६॥
स्वपुष्पैराकीर्णं कुसुमधनुषो मन्दिरमहो ॥ पुरो
ध्याये ध्याये जपति परमं वा न व मनुं ॥ सगांध

श्रेणीयतिविक्रविन्यामननदी ॥ नदीनः पर्य्यंते
परमपदलीनः प्रभवति ॥ १७ ॥ त्रिपुंचारे पीठे
व शिवदक्षिणे स्वदनां ॥ महाकालेनो र्व मदन
रसलावन्यनिरतां ॥ समासक्तोनक्तं स्वपिरताने
दनिरतो ॥ जभीयो ध्यायेत्वामपिजननिसम्या

८

न्मरहरः ॥ १८ ॥ सलोमास्थिस्वैरं पललमपि मांसं
रमपि वा ॥ परं चैतच्छेनं नरमहिषयोश्छागमपि
वा ॥ बलिं ते पूजायामपि वितरतां मर्त्यवसतां ॥ नि
किं सिद्धिः सर्वा प्रतिपदमपूर्वा प्रभवति ॥ १९ ॥ वशी
लक्षं मंत्रं प्रजपति हविष्यासनरतो ॥ दिवा मातर्जु

श्चरणकमलध्याननिरतः ॥ यनेनकेनग्नो निभु
वनविनोदेन च मनुतु ॥ जनो राक्षसस्यास्मरहरे
समानः क्षितितले ॥ २० ॥ इदं स्तोत्रं मावलवमनु
समनुधारणमनु ॥ स्वरूपाव्ये पादे भुजङ्गगलहु
जा विधुतै ॥ निरार्द्रवाहज्ञासमयमधवावाय

तु पठति प्रलाय स्तस्यापि प्रसरति कविन्वान नरसः
२१ ॥ कुरङ्गाक्षीवृन्दं न मनुसरति प्रेम नरलवशाल
श्रोणीपतिरिव कुवेरप्रतिनिधिः ॥ रिपुः कारागारं
कलयति परं केलिकलया चिरंजीवन्मुक्तः स भवति
तु भक्तप्रतिजनुः ॥ ॐ ॥ ॥ इति महाकाल[illegible]ि

मंदक्षीणाभ्लोकेस मान्त्र: ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ ॐ ॥ श्रुभ्वं
बालुर्जी पनमा: ॥ ॥ आदित्यस्य दिविन्यस्य: ललाते तु र्विन्यस्य
विन्यस्य नमत्र पोस्य लोक रीचा श्रीं दृशां क्रा: ॥ १ ॥ नासिकायां का सु ते
भानुर्मुखे वैभालक र न्यसेत्: पुत्रा न्यमा स्तु पे श्रेष निक्ष्मा गजान्त सो
हासर: ॥ सुवर्गीर जसं कंठे स्कंध चौ लि न्यन सेच: बाहो सु पुष्परं न्यसे
मवंदेषु स्तेन्यसेद्र: ॥ २ ॥ बहुसंब क्षिरो हृदेतोत्ता रवा मनेला स्मर:

श्रीगणेशाय नमः ॥ ना १८८३ [illegible] ॥ [illegible]

[illegible]

[illegible] ॥